

A.D.

Broj/ 02-4459

Podgorica/ 28.02.07.

TELEKOM CRNE GORE A.D., PODGORICA

Finansijski izvještaji za godinu završenu
31. decembra 2005.

ПРИВРЕДНИ СУД У ПОДГОРИЦИ
ЦЕНТРАЛНИ РЕГИСТАР

Примљено из руке _____ преко поште _____

дана 13.03.2007 _____, предато на пошту дана _____

препоручено дана, _____

Број: _____ Број пријерака _____ прилога, Такса ЕУР _____

SADRŽAJ

	Strana
Izveštaj nezavisnog revizora	
Finansijski izvještaji:	
Bilans stanja	1
Bilans uspjeha	2
Bilans tokova gotovine	3
Izveštaj o promjenama na kapitalu	4
Napomene uz finansijske izvještaje	5-51

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima i Odboru Direktora Društva Telekom Crne Gore a.d., Podgorica

Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih izveštaja Društva Telekom Crne Gore a.d., Podgorica koji uključuju bilans stanja sa stanjem na dan 31. decembra 2005. godine i bilans uspeha, izveštaj o promenama na kapitalu i izveštaj o novčanim tokovima za godinu završenu na taj dan, pregled značajnih računovodstvenih politika i druge napomene uz finansijske izveštaje.

Odgovornost Rukovodstva za Finansijske Izveštaje

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i realno i objektivno prikazivanje ovih finansijskih izveštaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja i Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Crne Gore. Ova odgovornost uključuje: osmišljavanje, implementaciju i održavanje internih kontrola relevantnih za sastavljanje i realno i objektivno prikazivanje finansijskih izveštaja koji ne sadrže materijalno značajno pogrešno prikazivanje, nastalo bilo usled pronevere ili greške; izbor i primenu odgovarajućih računovodstvenih politika; i sačinjavanje računovodstvenih procena prihvatljivih u datim okolnostima.

Odgovornost Revizora

Naša odgovornost je da na osnovu izvršene revizije izrazimo mišljenje o prikazanim finansijskim izveštajima. Reviziju finansijskih izveštaja izvršili smo u skladu sa Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi zahtevaju da postupamo u skladu sa načelima profesionalne etike i da planiramo i izvršimo reviziju na način koji nam omogućava da steknemo razumno uverenje da finansijski izveštaji ne sadrže materijalno značajno pogrešno prikazivanje.

Revizija podrazumeva primenu procedura u cilju pribavljanja revizorskog dokaza o iznosima i obelodanjivanjima sadržanim u finansijskim izveštajima. Izbor procedura zavisi od revizorskog prosuđivanja, uključujući procenu rizika od nastanka materijalno značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izveštajima, nastalog bilo usled pronevere ili greške.

BILANS STANJA
Na dan 31. decembra 2005. godine
(Iznosi u EUR)

	Napomene	Na dan 31. decembra	
		2004.	2005.
AKTIVA			
Obrtna imovina			
Zalihe *	9	1,815,906	588,339
Potraživanja iz poslovnih odnosa	10	17,100,543	17,298,976
Kratkoročni finansijski plasmani	11	1,500,000	1,500,000
Avansi, aktivna vremenska razgraničenja i ostala aktiva	12	4,474,191	2,740,286
Potraživanja po osnovu poreza na dobit		1,093,419	758,026
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	13	5,104,829	4,041,884
Ostala obrtna sredstva	14	389,930	373,195
Ukupna obrtna imovina		31,478,818	27,300,706
Stalna imovina			
Nekretnine i oprema – neto	6	92,674,621	94,684,325
Nematerijalna ulaganja – neto	5	10,905,625	10,347,069
Dugoročni finansijski plasmani	7	23,073,557	27,368,667
Dugoročni krediti i ostala potraživanja	8	4,540,891	5,563,862
Ukupna stalna imovina		131,194,694	137,963,923
Ukupna aktiva		162,673,512	165,264,629
OBAVEZE			
Kratkoročne obaveze			
Kratkoročni krediti i ostale obaveze prema trećim licima	16	6,447,938	2,849,665
Kratkoročne obaveze iz poslovanja	19	10,420,122	10,158,287
Obračunate obaveze i avansi	20	1,240,120	4,585,958
Rezervisanja	17	-	2,210,604
Ukupne kratkoročne obaveze		18,108,180	19,804,514
Dugoročne obaveze			
Dugoročni krediti i ostale obaveze - treća lica	16	2,708,802	497,865
Odložene poreske obaveze	18	1,538,080	2,016,377
Rezervisanja	17	1,080,197	1,875,478
Ukupne dugoročne obaveze		5,327,079	4,389,720
Ukupne obaveze		23,435,259	24,194,234
KAPITAL			
Akcijski kapital	15	140,996,394	140,996,394
Neraspoređena dobit/(gubitak)		(1,758,141)	74,001
Ukupan kapital		139,238,253	141,070,395
Ukupna pasiva		162,673,512	165,264,629

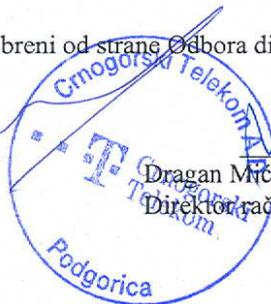
Napomene na stranama od 5 do 51 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Ovi finansijski izvještaji su odobreni od strane Odbora direktora dana 28. februara 2007. godine i potpisani su od strane:

Slavoljub Popadić
Izvršni direktor

Dragan Mićović
Direktor računovodstva

Jovanović Slaviša
Slaviša Jovanović
Rukovodilac računovodstva

BILANS USPJEHA

Za godinu koja se završava 31. decembra 2005.

(Iznosi u EUR)

	Napomene	Za godinu koja se završava 31. decembra	
		2004.	2005.
Usluge fiksne telefonije i ostali prihodi	21	69,207,725	67,893,500
Ostali poslovni prihodi	22	3,289,494	4,677,921
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	23	(17,590,065)	(21,086,256)
Amortizacija	5,6	(7,221,500)	(8,277,466)
Troškovi korišćenja usluga drugih operatera	24	(16,676,058)	(16,077,036)
Nabavna vrijednost prodane telekomunikacione opreme		(247,871)	(341,140)
Ostali poslovni rashodi	25	(20,616,626)	(24,674,407)
Ukupni poslovni rashodi		(62,352,120)	(70,456,305)
Dobit iz poslovnih aktivnosti		10,145,099	2,115,116
Finansijski prihodi	26	398,273	958,195
Finansijski rashodi	27	(1,571,764)	(762,872)
Finansijski rashodi – neto		(1,173,491)	195,323
Dobit prije oporezivanja		8,971,608	2,310,439
Porez na dobit		88,792	(478,297)
Dobit tekuće godine		9,060,400	1,832,142
Zarada po akciji za dobit koju su ostvarili vlasnici kapitala Društva u toku godine (izražena u eurima po akciji)			
- osnovna	28	0.1345	0.0272
- smanjena zarada po akciji	28	0.1345	0.0272

Napomene na stranama od 5 do 51
čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU
Za godinu koja se završava 31. decembra 2005.
(Iznosi u EUR)

	Akcijski kapital	Revalori- zacione rezerve	Ostale rezerve	Neraspo- redena dobit	Ukupno
Stanje, 1. januara 2004. godine	140,996,394	10,190,768	1,295,427	(19,669,110)	132,813,479
Korekcije početnog stanja (Napomena 4)		(10,190,768)	-	12,597,230	(2,406,462)
Stanje, 1. januara 2004. godine, korigovano	140,996,394	-	1,295,427	(7,071,880)	135,219,941
Dividende	-	-	-	(5,042,088)	(5,042,088)
Dobit tekuće godine	-	-	-	9,060,400	9,060,400
Stanje, 31. decembar 2004. godine	140,996,394	-	1,295,427	(3,053,568)	139,238,253
Pokriće akumuliranog gubitka	-	-	(1,295,427)	1,295,427	-
Dobit tekuće godine	-	-	-	1,832,142	1,832,142
Stanje, 31. decembar 2005. godine	140,996,394	-	-	74,001	141,070,395

Napomene na stranama od 5 do 51
čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

BILANS TOKOVA GOTOVINE**Za godinu koja se završava 31. decembra 2005.****(Iznosi u EUR)**

	Napomene	Za godinu koja se završava 31. decembra	
		2004.	2005.
Tokovi gotovine iz poslovnih aktivnosti			
Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	34	16,726,962	15,263,381
Odliv po osnovu plaćene kamate		(1,173,491)	(351,002)
Odliv po osnovu poreza na dobit		-	-
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti		15,553,471	14,912,379
Tokovi gotovine iz investicionih aktivnosti			
Odlivi gotovine po osnovu nabavke nekretnina, opreme i nematerijalnih ulaganja	5,6	(9,271,800)	(9,728,614)
Kupovina povezanih pravnih lica i poslovnih jedinica	7	(1,750,000)	(437,500)
Priliv od dividendi	22	4,686,168	-
Neto odliv gotovine iz investicionih aktivnosti		(6,335,632)	(10,166,114)
Tokovi gotovine iz aktivnosti finansiranja			
Odlivi po osnovu isplaćenih dividendi i manjinski interes		(4,728,081)	-
Priliv od povraćaja pozajmljenih sredstava		-	279,876
Odliv po osnovu otplate kredita i ostalih pozajmljenih sredstava		(648,829)	(6,089,086)
Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja		(5,376,910)	(5,809,210)
Neto povećanje / (smanjenje) gotovine i gotovinskih ekvivalenata		3,840,929	(1,062,945)
Gotovina i gotovinski ekvivalenti, početak godine	13	1,263,900	5,104,829
Gotovina i gotovinski ekvivalenti, kraj godine	13	5,104,829	4,041,884

Napomene na stranama od 5 do 51
čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU
ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2005.**

(svi iznosi u Eur osim ako je drugačije naznačeno)

1. OSNIVANJE I DJELATNOST

Telekom Crne Gore A.D., Podgorica (u daljem tekstu: "Društvo" ili "Telekom Crne Gore") je osnovan i registrovan u Privrednom sudu u Podgorici 31. decembra 1998. godine Rješenjem broj Fi. 5490/98, nakon statusne transformacije i razdvajanja telekomunikacija i pošte iz Javnog preduzeća PTT saobraćaja Crne Gore (u daljem tekstu "JP PTT Crne Gore").

U skladu sa Zakonom o privrednim društvima, dana 6. novembra 2002. godine izvršena je preregistracija Društva kod Centralnog registra Privrednog suda u Podgorici pod registracionim brojem 4-0000618/001.

Osnovna djelatnost Društva su održavanje i eksploatacija telekomunikacionog sistema na području Republike Crne Gore, razvoj telekomunikacionih tehnologija i obezbjeđivanje telekomunikacionih usluga korisnicima.

Društvo obezbjeđuje pružanje usluga fiksne telefonije koje se odnose na lokalne, nacionalne i međunarodne telefonske usluge, kao i širok spektar ostalih telekomunikacionih usluga, uključujući rentiranje mreža, mreže podataka, telex i telegrafске usluge. U skladu sa Zakonom o telekomunikacijama Republike Crne Gore Društvo je 31. decembra 2003. godine zvanično ukinuto ekskluzivno pravo u pružanju usluga fiksne telefonije u Republici Crnoj Gori.

Tokom 2000. godine, Telekom je razvio GSM 900 mrežu mobilne telefonije i u maju 2000. godine počeo sa njenim komercijalnim korišćenjem kao provajder mobilne telefonije.. Telekom je 28. jula 2000. godine registrovao Monet D.O.O. ("Monet") kao svoje zavisno preduzeće u potpunom vlasništvu, nakon čega je cjelokupno poslovanje mobilne telefonije prenešeno na Monet. Tržište mobilne telefonije u Crnoj Gori je liberalizovalo i Monet dijeli tržište sa još jednim operaterom - "Pro Monte" D.O.O.

Nakon uspješno sprovedenog privatizacionog tendera, Mađarski Telekom NyRt (u daljem tekstu: Mađarski Telekom) je postao većinski vlasnik Telekoma Crne Gore A.D. Mađarski Telekom je 31. marta 2005. godine preuzeo kontrolu nad Telekomom Crne Gore A.D. i krajem iste godine imao 76.53% udjela akcijskog kapitala. Prodajna cijena tog učešća iznosila je EUR 140.5 miliona. Od ovog iznosa prodajne cijene, Mađarski Telekom je platio EUR 114.0 miliona Vladi Crne Gore za učešće od 51.12% i EUR 22.9 miliona manjinskim akcionarima za učešće od 21.92%. Preostala 3.49% Mađarski Telekom je otplatio EUR 3.6 miliona putem javnih ponuda. Društvo posjeduje 100% kapitala Moneta, crnogorskog provajdera mobilne telefonije, 100% kapitala Interneta Crne Gore i 51% kapitala Montenegrocard-a. Do 2005. godine Telekom je posjedovao 85% učešća u kapitalu Interneta. Preostalih 15% ukupnog kapitala Interneta, Telekom je otkupio 7. marta 2005. godine.

Sjedište Telekoma je u Podgorici, Republika Crna Gora, ulica Kralja Nikole 2. Na dan 31. decembra 2005. godine, Društvo je imalo 938 zaposlenih.

Istraga određenih konsultantskih ugovora

Većinski vlasnik Mađarski Telekom Nyrt je objavio da je 13. februara 2006. godine pokrenuta istraga povodom potpisivanja određenih konsultantskih ugovora u cilju utvrđivanja eventualnog kršenja politike Grupe MT potpisivanjem istih ili neregularnosti u primjeni važećih zakona ili regulativa. Istraga, koju sprovodi nezavisna advokatska kancelarija koju nadgleda MT Odbor za reviziju je još uvijek u toku. Profesionalna sumnja u vezi konsultantskog ugovora koji je potpisalo Društvo, inicijalno se pojavila među revizorima Društva. Iznos ugovora pod istragom je 0.6 miliona EUR. Istražitelji su zaključili da su određeni zaposleni sprečavali istragu uništavanjem relevantnih elektronskih dokumenata. Kao posljedica istrage, MT je suspendovao određeni broj zaposlenih u MT Grupi, koji su tada dali ostavku.

Iako istraga do sada nije završena, nezavisni istražitelji nisu mogli ustanoviti da li je Društvo ostvarilo koristi u vrijednosti većoj od iznosa plaćenog u skladu sa navedenim ugovorom. Kao posljedica ovoga, Društvo je ukupan iznos troškova od 0.6 miliona EUR plaćenih u skladu sa ugovorom prikazalo u okviru "Ostalih poslovnih rashoda" (napomena 25).

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU
ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2005.**

(svi iznosi u Eur osim ako je drugačije naznačeno)

1. OSNIVANJE I DJELATNOST (Nastavak)

Mađarski Telekom je već implementirao određene pravne mjere zaštite u cilju poboljšanja kontrolnih procedura MT Grupe koje se odnose na sklapanje konsultantskih ugovora kroz: uvođenje novog modela upravljanja Društvom; izmjene članova Odbora direktora Telekoma Crne Gore koji djeluje u svojstvu Skupštine Društva i raskid ugovora o radu sa zaposlenima u MT Grupi koji su inicirali brisanje podataka utičući tako na tok istrage.

Pokretanje istrage je proizvelo kašnjenje u sastavljanju finansijskih izvještaja Društva za 2005. godinu što je za posljedicu imalo nepoštovanje rokova za predaju finansijskih izvještaja propisanih crnogorskim i drugim zakonima koji su u primjeni, kao i predaju Izvještaja nezavisnog revizora. U skladu sa navedenim, nije održana godišnja Skupština akcionara koja se odnosi na analizu godišnjeg poslovanja.

**2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
I RAČUNOVODSTVENI METOD**

2.1. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja

Finansijski izvještaji privrednog društva Telekom Crne Gore a.d., Podgorica su sastavljeni u skladu sa Međunarodnim Standardima Finansijskog Izvještavanja (MSFI). Finansijski izvještaji su sastavljeni u skladu sa konvencijom istorijskog troška, osim ukoliko drugačije nije navedeno u računovodstvenim politikama koje slijede.

Društvo ima obavezu da vodi svoje računovodstvene evidencije i sastavlja finansijske izvještaje u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Crne Gore ("Sl. list RCG", br. 69/2005), odnosno na osnovu Odluke o neposrednoj primjeni Međunarodnih računovodstvenih standarda ("MRS") u Republici Crnoj Gori ("Sl. list RCG", br. 69/2002). Shodno tome, Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja ("MSFI") primjenjuju se za finansijske izvještaje koji obuhvataju period koji počinje sa 1. januarom 2003. godine.

Zvanična valuta u Republici Crnoj Gori i funkcionalna valuta Društva je euro (EUR).

Društvo je sastavilo konsolidovane finansijske izvještaje u skladu sa MSFI, za Društvo i svoja povezana pravna lica („Grupa“). U konsolidovanim finansijskim izvještajima, povezana pravna lica koja predstavljaju privredna društva u kojima Grupa, direktno ili indirektno ima interes ili više od polovine glasačkih prava ili posjeduje ovlaštenja da izvršava kontrolu nad poslovanjem jesu u potpunosti konsolidovana.

Korisnici ovih pojedinačnih finansijskih izvještaja bi trebali da ih čitaju zajedno sa konsolidovanim finansijskim izvještajima Grupe na dan i za godinu koja se završava 31. decembra 2005. godine, kako bi se dobila potpuna informacija o finansijskom položaju, rezultatima poslovanja i promjenama u finansijskom položaju Grupe u cjelini.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU
ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2005.**

(svi iznosi u Eur osim ako je drugačije naznačeno)

**2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
I RAČUNOVODSTVENI METOD (Nastavak)**

2.1. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja (Nastavak)

Usvajanje novih i revidiranih Standarda i Interpretacija

Određeni novi MSFI su u primjeni od 1. januara 2005. godine. Navedeni su novi ili izmijenjeni standardi ili interpretacije standarda, koji su ili mogu u budućnosti biti relevantni za poslovanje Društva, kao i sama priroda njihovog uticaja na računovodstvene politike Društva.

MRS 1 (revidiran 2003) Prezentacija finansijskih izvještaja
 MRS 2 (revidiran 2003) Zalihe
 MRS 8 (revidiran 2003) Računovodstvene politike, promjene u računovodstvenim procjenama i greške
 MRS 10 (revidiran 2003) Događaji nastali nakon datuma bilansa stanja
 MRS 16 (revidiran 2003) Nekretnine, postrojenja i oprema
 MRS 17 (revidiran 2003) Lizing
 MRS 21 (revidiran 2003) Učinci promjena kursa stranih valuta
 MRS 24 (revidiran 2003) Obelodanjivanje odnosa sa povezanim pravnim licima
 MRS 27 (revidiran 2003) Konsolidovani i pojedinačni finansijski izvještaji
 MRS 28 (revidiran 2003) Računovodstveno obuhvatanje ulaganja u pridružene kompanije
 MRS 32 (revidiran 2003) Finansijski instrumenti: Obelodanjivanje i prezentacija
 MRS 33 (revidiran 2003) Zarade po akciji
 MRS 36 (revidiran 2004) Obezvrjeđenje vrijednosti imovine
 MRS 38 (revidiran 2004) Nematerijalna ulaganja
 MRS 39 (revidiran 2004) Finansijski instrumenti: Priznavanje i mjerenje
 MRS 40 (revidiran 2003) Investicione nekretnine
 MSFI 2 (stupio na snagu 2004) Isplate na osnovu akcija
 MSFI 3 (stupio na snagu 2004) Poslovne kombinacije / spajanja
 MSFI 4 (stupio na snagu 2004) Ugovori o osiguranju
 MSFI 5 (stupio na snagu 2004) Dugoročna imovina koja se posjeduje radi prodaje i prestanak poslovanja – diskontinuirane operacije

Usvajanje gore pomenutih novih ili revidiranih standarda nije imalo materijalno značajan uticaj na usvojene politike Društva kao ni uticaj na poslovanje Društva u 2005. godini kao sto je prikazano:

- Usvajanje MRS 1 (revidiran 2003) je rezultiralo u dodatnom objelodanjivanju značajnih procjena i vrednovanja rukovodstva;
- Usvajanje MRS 24 je uticalo na identifikaciju povezanih pravnih lica i određena objelodanjivanja koja se odnose na povezana pravna lica;
- Usvajanje MRS 2, 8, 10, 16, 17, 21, 27, 28, 32, 33 i 40 (svi revidirani u 2003) nije imalo materijalno značajanog efekta na politike Društva;
- Usvajanje MSFI 2, MSFI 3 i MSFI 5 nije imalo uticaja na politike Društva.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU
ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2005.**

(svi iznosi u Eur osim ako je drugačije naznačeno)

**2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
I RAČUNOVODSTVENI METOD (Nastavak)**

2.1. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja (Nastavak)

Objavljeni standardi, interpretacije i izmjene standarda koji još nisu stupili na snagu

Određeni novi standardi, izmjene i interpretacije već postojećih standarda koje Društvo nije ranije usvojilo, objavljeni su kao obavezujući za računovodstvene periode Društva, počev od 1. januara 2006. godine ili kasnije, kao što slijedi:

- MRS 19 (Dopuna), Beneficije zaposlenih (u primjeni od 1. januara 2006. godine). Ova dopuna uvodi mogućnost alternativnog pristupa priznavanja aktuarske dobiti i gubitaka. Dopuna može uvesti dodatne predušlove za priznavanje kada su u pitanju planovi sa više poslodavaca gdje ne postoji dovoljno informacija kako bi se primijenilo definisano obračunavanje beneficija. Dopuna standarda takođe, dodaje nove zahtjeve objelodanjivanja. Obzirom da Društvo ne namjerava da primijeni računovodstvenu politiku usvojenu za prepoznavanje aktuarske dobiti ili gubitaka i ne učestvuje u bilo kakvim planovima sa više poslodavaca, usvajanje ove dopune će uticati samo na format i opseg objelodanjivanja na bilansnim pozicijama rezervisanja za beneficije zaposlenih. Društvo će primijeniti dopunu za godišnje periode koji počinju od 1. januara 2006. godine.
- MRS 39 (Dopuna). Finansijski instrumenti: priznavanje i mjerenje – računovodstveno evidentiranje hedžinga gotovinskih tokova kod očekivanih transakcija unutar grupe (u primjeni od 1. januara 2006. godine). Navedena dopuna omogućava da se rizik strane valute očekivane transakcije unutar grupe kvalifikuje kao hedžing konsolidovanim finansijskim izvještajima ukoliko: a) je transakcija denominirana u valuti različitoj od funkcionalne valute entiteta koji ulazi u tu transakciju i b) rizik strane valute utiče na konsolidovanu dobit ili gubitak. Ova dopuna nije relevantna za poslovanje Društva, obzirom da Društvo nema međugrupne transakcije koje bi se kvalifikovale kao hedž novčanog toka u finansijskim izvještajima na dan 31. decembra 2005. i 2004. godine.
- MRS 39 (Dopuna), Opcija fer vrijednosti (u primjeni od 1. januara 2006. godine). Ova dopuna mijenja definiciju finansijskih instrumenata klasifikovanih po fer vrijednosti kroz profit ili gubitak i ograničava mogućnost određenja finansijskih instrumenata kao dijela ove kategorije. Društvo vjeruje da ova dopuna ne bi trebala imati značajan uticaj na klasifikaciju finansijskih instrumenata, obzirom da će Društvo biti u mogućnosti da se usaglasi sa dopunjenim kriterijumima za određivanje finansijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz dobit i gubitak. Društvo će primijeniti ovu dopunu za godišnje periode koji počinju od 1. januara 2006. godine.
- MRS 39 i MSFI 4 (Dopuna), Finansijski garantni ugovori (u primjeni od 1. januara 2006. godine). Ova dopuna zahtijeva da izdate finansijske garancije, koje se ne odnose na garancije prethodno utvrđene kao ugovori o osiguranju od strane entiteta, budu, inicijalno priznate po njihovoj fer vrijednosti i kasnije vrednovane po vrijednosti većoj od: a) neamortizovanog stanja pripadajućih primljenih i razgraničenih naknada, i b) vrijednosti ulaganja neophodnih za oslobađanje navedenih obaveza na datum bilansa stanja. Rukovodstvo je razmotrilo navedenu dopunu MRS 39 i zaključilo da nije od značaja za poslovanje Društva.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU
ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2005.**

(svi iznosi u Eur osim ako je drugačije naznačeno)

**2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
I RAČUNOVODSTVENI METOD (Nastavak)**

2.1. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja (Nastavak)

- MSFI 7, Finansijski instrumenti: objelodanjivanja i komplementarna dopuna MRS 1, Prezentacija finansijskih izvještaja – Objelodanjivanja koja se odnose na kapital (u primjeni od 1. januara 2007. godine). MSFI 7 uvodi nova objelodanjivanja kako bi se doprinijelo kvalitetu informacija koje se odnose na finansijske instrumente. Zahtijeva se objelodanjivanje kvalitativnih i kvantitativnih informacija o izloženosti riziku finansijskih instrumenata, uključujući specificirani minimum objelodanjivanja koja se odnose na kreditni rizik, rizik likvidnosti i tržišni rizik, uključujući i analize o osjetljivosti na tržišni rizik. MSFI 7 zamjenjuje MRS 30, Objelodanjivanja u finansijskim izvještajima banaka i sličnim finansijskim institucijama, kao i zahtjeve objelodanjivanja MRS 32, Finansijski instrumenti: objelodanjivanje i prezentacija. Primjenjiv je na sve entitete koji izvještavaju u skladu sa MSFI. Dopuna za MRS 1 uvodi objelodanjivanja o nivou kapitala entiteta i kako taj entitet rukovodi svojim kapitalom. Društvo je procijenilo uticaj MSFI 7 i dopune MRS 1 i zaključilo da su glavna dodatna objelodanjivanja analiza osjetljivosti na tržišni rizik i objelodanjivanja koja se odnose na kapital u skladu sa dopunom MRS 1. Društvo će primjenjivati MSFI 7 i dopunu MRS 1 za godišnje periode koji počinju od 1. januara 2007.. godine.
- Međunarodni odbor za interpretaciju finansijskih izvještaja (MOIFI) 4, Određivanje da li ugovor sadrži zakup - leasing (u primjeni od 1. januara 2006. godine). MOIFI 4 zahtijeva određivanje da li ugovor jeste ili sadrži zakup – leasing i da li je zakup baziran na sadržaju iz ugovora. Zahtijeva se procjena da li: (a) ispunjavanje uslova iz ugovora zavisi od upotrebe specifičnog sredstva ili sredstava i (b) se ugovorom prenose prava korišćenja aktive. Rukovodstvo trenutno procjenjuje uticaj MOIFI 4 na poslovanje Društva
- Dopuna MRS 1, Prezentacija finansijskih izvještaja – Objelodanjivanja koja se odnose na kapital (u primjeni od 1. januara 2007. godine). Dopuna MRS 1 predstavlja objelodanjivanja o nivou kapitala entiteta i kako sa njime rukovodi u skladu sa internim i eksternim (regulatornim) zahtjevima. Društvo je procijenilo uticaj dopune MRS 1 i zaključilo da nisu potrebna dodatna objelodanjivanja u finansijskim izvještajima, obzirom da Društvo nema bilo kakve specifične interne i eksterne (regulatorne) zahtjeve kada je rukovođenje kapitalom u pitanju.
- MOIFI 5, Prava na kamatu po osnovu izdvajanja u Fondove namijenjene restauraciji i rehabilitaciji životne sredine (u primjeni od 1. januara 2006. godine). MOIFI 5 nije relevantan za poslovanje Društva.
- MOIFI 6, Obaveze po osnovu učešća na specifičnom tržištu – iskorišćene električne i elektronske opreme (u primjeni od 1. januara 2006. godine). MOIFI 6 nije relevantan za poslovanje Društva.
- MOIFI 7, Primjena i korigovanje pristupa u skladu sa MRS 29, Finansijsko izvještavanje u hiperinflatornim ekonomijama (u primjeni od 1. januara 2007. godine). MOIFI 7 nije relevantan za poslovanje Društva jer Društvo ne posluje u hiperinflatornoj ekonomiji.
- MOIFI 8, Djelokrug MSFI 2, (u primjeni od 1. januara 2007. godine). MOIFI 8 nije relevantan za poslovanje Društva obzirom da Društvo nema plaćanja akcijama.
- MOIFI 9, Ponovna procjena ugrađenih derivata (u primjeni od 1. januara 2007. godine). Rukovodstvo još uvijek razmatra uticaj MOIFI 9 na poslovanje Društva.
- MSFI 8, Poslovni segmenti (stupa na snagu 1. januara 2009. godine). Ovaj MSFI nije relevantan za poslovanje Društva obzirom da Društvo nema instrumente obaveza i akcijskog kapitala kojima se trguje na berzama hartija od vrijednosti i nema planova da dostavlja finansijske izvještaje Komisiji za hartije od vrijednosti ili drugom regulatornom tijelu, za svrhe izdavanja finansijskih instrumenata na tržištu hartija od vrijednosti.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU
ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2005.**

(svi iznosi u Eur osim ako je drugačije naznačeno)

**2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
I RAČUNOVODSTVENI METOD (Nastavak)**

2.1. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja (Nastavak)

- MOIFI Interpretacija 10, Periodično finansijsko izvještavanje i obezvrjeđenje (stupa na snagu 1. novembra 2006. godine). Prema procjeni Društva, ova interpretacija nije relevantna, obzirom da Društvo nema sredstva na koja se navedeni MOIFI odnosi.
- MOIFI Interpretacija 11 - MSFI 2 - Grupne transakcije i transakcije isplate na osnovu akcija (stupa na snagu 1. marta 2007. godine). Prema procjeni Društva, ovaj standard nije relevantan obzirom da je Društvo pravno organizovano kao društvo sa ograničenom odgovornošću.
- MOIFI Interpretacija 12 – Ugovori o koncesionim uslugama (stupa na snagu 1. januara 2009. godine). Prema procjeni Društva, navedeni MOIFI nije relevantan, obzirom da je prihoda ugovora o koncesiji drugačija od one opisane u MOIFI 12.

2.2. Uporedni podaci

Kada je potrebno, uporedni podaci se korijuju u cilju usklađivanja sa prezentacijom tekuće godine. Magyar Telekom je postao većinski vlasnik Društva i u skladu sa navedenim, izvršene su određene reklasifikacije u cilju usaglašavanja sa zahtjevima prezentacije MT Grupa.

- 1) Kratkoročni finansijski plasmani u iznosu od EUR 3,374,627 reklasifikovani su na bilansnu poziciju gotovine i gotovinskih ekvivalenata jer predstavljaju bankarske depozite sa dospijecom kraćim do tri mjeseca;
- 2) Izdvojena novčana sredstva u iznosu od EUR 389,930 koja su bila prikazana u okviru bilansne pozicije gotovine i gotovinskih ekvivalenata reklasifikovana su na bilansnu poziciju ostalih obrtnih sredstava,
- 3) Ostala dugoročna potraživanja u iznosu od EUR 1,500,000 reklasifikovana su i prikazana u okviru bilansne pozicije kratkoročnih finansijskih plasmana jer predstavljaju bankarske depozite sa dospijecom do godinu dana.

2.3. Korišćenje procjenjivanja

Prezentacija finansijskih izvještaja zahtijeva od rukovodstva Društva korišćenje najboljih mogućih procjena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na prezentirane vrijednosti sredstava i obaveza i objelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda. Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, a budući stvarni rezultati mogu da se razlikuju od procijenjenih iznosa.

Ključne računovodstvene procjene i pretpostavke

Društvo vrši procjene i pretpostavke vodeći računa o budućim događajima. Procjene i vrednovanja se konstantno provjeravaju, oslanjajući se na prethodna iskustva i druge faktore, uključujući realna očekivanja razvoja budućih događaja. U pojedinim slučajevima Društvo se oslanja na mišljenje nezavisnih stručnjaka (napomena 7. i napomena 8.) Najkritičnije procjene i pretpostavke su razmotrene u tekstu koji slijedi:

(1) Korisni vijek trajanja sredstava

Određivanje korisnog vijeka trajanja sredstava se zasniva na prethodnom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i na anticipiranom tehničkom razvoju i promjenama na koje utiče veliki broj ekonomskih ili industrijskih faktora. Adekvatnost određenog korisnog vijeka trajanja se preispituje na godišnjem nivou ili kada god postoji indikacija da je došlo do značajne promjene faktora koji su predstavljali osnov za određivanje korisnog vijeka trajanja.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU
ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2005.**

(svi iznosi u Eur osim ako je drugačije naznačeno)

**2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
I RAČUNOVODSTVENI METOD (Nastavak)**

2.3. Korišćenje procjenjivanja (Nastavak)

(1) Korisni vijek trajanja sredstava (Nastavak)

Vjerujemo da su računovodstvene procjene, koje se odnose na određivanje korisnog vijeka trajanja sredstava, od izuzetnog značaja, obzirom da uključuju pretpostavke o tehnološkom razvoju u inovativnoj industriji. Zbog materijalne značajnosti stalne imovine u okviru aktive bilansa stanja, uticaj bilo kakvih promjena na navedene procjene korisnog vijeka trajanja mogu materijalno značajno uticati na finansijski položaj i ostvareni poslovni rezultat. Primjer: ukoliko Društvo smanji korisni vijek trajanja za 10%, doći će do dodatnog povećanja troškova amortizacije na godišnjem nivou u iznosu od EUR 0.8 miliona.

(2) Potencijalno obezvrjeđenje nekretnina, opreme i nematerijalnih ulaganja

Mi procjenjujemo obezvrjeđenje nekretnina, opreme i nematerijalnih ulaganja kada god postoji razlog da knjigovodstvena vrijednost može materijalno značajno prekoračiti naknadivi iznos i kada se očekuje da obezvrjeđenje može nastati. Naknadive vrijednosti se određuju obračunom upotrebne vrijednosti uzimajući u obzir veliki broj faktora koji mogu uticati na upotrebnu vrijednost. Između ostalog, uzimamo u obzir buduće prihode i rashode, tehnološku zastarjelost, eventualni prekid usluga i druge promjene u okolnostima koje mogu uticati na obezvrjeđenje. Obzirom da je ovakav način vrjednovanja zasnovan na našem profesionalnom sudu, potencijalni iznos obezvrjeđenja može biti značajno različit u odnosu na iznos utvrđen našim obračunom.

(3) Obezvrjeđenje potraživanja

Mi obračunavamo iznos obezvrjeđenja za sumnjiva potraživanja na bazi procijenjenih iznosa gubitaka koji nastaju kao posljedica nemogućnosti naših korisnika da redovno izmiruju svoje dospjele obaveze. Našu procjenu baziramo na starosnoj analizi potraživanja i prethodnom iskustvu kada su u pitanju otpisi potraživanja, analizama boniteta korisnika i promjenama odobrenih rokova dospijeca kako bi smo utvrdili adekvatnost iznosa obezvrjeđenja za sumnjiva potraživanja. Sve to uključuje i formiranje pretpostavki o budućem ponašanju korisnika i iznosu buduće naplate. Ako se finansijski položaj naših korisnika pogorša, aktuelni iznosi otpisa postojećih potraživanja mogu biti veći od očekivanih i mogu preći nivo iznosa obezvrjeđenja prepoznatih do sada.

(4) Rezervisanja

Rezervisanja su u principu zasnovana na našem profesionalnom sudu, posebno kada je riječ o sudskim sporovima. Društvo procjenjuje verovatnoću nepovoljnog razvoja događaja kao rezultat zbivanja u prošlosti i ukoliko je vjerovatnoća preko 50% da će sudski spor biti izgubljen, Društvo vrši rezervisanje kojim se u cjelini obezbjeđuje pokrivanje iznosa potencijalne obaveze po osnovu negativnog razrješenja spora. Društvo u velikoj mjeri vodi računa o navedenim procjenama, ali zbog visokog nivoa neizvjesnosti, može se dogoditi da iskazana procjena nije u ravni sa ishodom spora u budućnosti.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU
ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2005.**

(svi iznosi u Eur osim ako je drugačije naznačeno)

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

3.1. Pozitivne i negativne kursne razlike

Sva sredstva i obaveze u stranim sredstvima plaćanja su preračunati u EUR primjenom zvaničnih deviznih kurseva važećih na dan bilansa stanja, a svi obračunati dobiti ili gubici se prepoznaju u trenutku njihovog nastanka. Poslovne promjene u stranim sredstvima plaćanja tokom godine preračunavaju se u EUR po zvaničnim deviznim kursovima važećim na dan poslovne promjene. Dobici i gubici kursnih razlika koji nastaju iz transakcija u stranim sredstvima plaćanja i finansijskih aktivnosti knjiže se u korist ili na teret bilansa uspjeha .

3.2. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti uključuju novac iz blagajne, depozite u bankama i druge kratkoročne visoko likvidne depozite sa osnovnim dospijanjem do tri mjeseca ili manje.

Izdvojena novčana sredstva kod Zajednice JPTT predstavljaju sredstva izdvojena za posebne namjene i koriste se za izmirenje novousaglašenih obaveza po osnovu međunarodnog telekomunikacionog saobraćaja ostvarenog do 1. jula 2002. godine preko Zajednice JPTT.

3.3. Zalihe

Zalihe se evidentiraju po vrijednosti nižoj od nabavne vrijednosti ili neto prodajne vrijednosti korišćenjem metode istorijskog troška i priznaju se primjenom metoda prosječnih nabavnih cijena.

Neto prodajna vrijednost je cijena po kojoj zalihe mogu biti prodane u normalnim uslovima poslovanja, nakon umanjenja cijene za troškove prodaje.

Terećenjem "Ostalih poslovnih rashoda" vrši se ispravka vrijednosti zaliha u slučajevima kada se ocijeni da je potrebno svesti vrijednost zaliha na njihovu neto ostvarivu prodajnu vrijednost.

3.4. Nematerijalna ulaganja

Kao zatečena vrednost nematerijalnih ulaganja postojećih na datum prelaska na MSFI (1. januar 2003. godine) smatra se fer vrednost utvrđena nezavisnom procjenom izvršenom sa stanjem na dan 31. decembra 2002. godine. Nematerijalna ulaganja nabavljena nakon 1. januara 2003. godine iskazana su po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za ispravku vrijednosti i akumulirani iznos obezvrjeđenja vrijednosti nematerijalnih ulaganja.

Na dan bilansa stanja, nematerijalna sredstva uključuju: telekomunikacione dozvole, druge dozvole i stečena prava kompjuterskog softvera.

Troškovi u vezi sa razvojem internog kompjuterskog softvera sa pretpostavljenom koristi koja prelazi godinu dana, priznaju se kao nematerijalna sredstva. Troškovi koji poboljšavaju i produžuju korist programa kompjuterskog softvera izvan njihovih originalnih specifikacija u toku korisnog vijeka trajanja, priznaju se kao kapitalno poboljšanje i dodaju se originalnoj cijeni softvera. Troškovi povezani sa održavanjem postojećih programa kompjuterskog softvera i naknade za licence koje se plaćaju na godišnjem nivou, iskazuju se kao trošak obračunskog perioda u kom su nastali.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU
ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2005.**

(svi iznosi u Eur osim ako je drugačije naznačeno)

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.4. Nematerijalna ulaganja (Nastavak)

Nabavljene licence za korišćenje kompjuterskih softvera su kapitalizovane po nabavnoj vrijednosti uvećane za troškove njihovog stavljanja u stanje funkcionalne pripravnosti. Amortizuju se u skladu sa procijenjenim korisnim vijekom upotrebe.

Telekomunikaciona licenca, koju je izdala Agencija za telekomunikacije Republike Crne Gore Telekomu na period od 25 godina, počevši od 1. januara 2002. godine, odnosi se na posebnu licencu za obavljanje javnih fiksnih telekomunikacionih usluga. U skladu sa Pravilnikom o izmjenama i dopunama Pravilnika o utvrđivanju visine naknade za registraciju i licence telekomunikacionih operatora i pružalaca telekomunikacionih servisa od 5. novembra 2004. godine, Ministarstvo ekonomije Republike Crne Gore propisalo je posebnu godišnju naknadu za obavljanje međunarodnog saobraćaja za svaku godinu perioda važenja telekomunikacione licence. Navedena naknada plaća se jednokratno u iznosu utvrđenom od strane Agencije za telekomunikacije Republike Crne Gore.

Licenca za obavljanje javnih fiksnih telekomunikacionih usluga se amortizuje ravnomjerno tokom vijeka korišćenja licence.

3.5. Nekretnine i oprema

Kao zatečena vrednost nekretnine i opreme postojećih na datum prelaska na MSFI (1. januar 2003. godine) smatra se fer vrednost utvrđena nezavisnom procjenom izvršenom sa stanjem na dan 31. decembra 2002. godine.

Nekretnine i oprema nabavljeni nakon 1. januara 2003. godine su iskazani su po nabavnoj vrijednosti umanjenom za ispravku vrijednosti i akumulirani iznos obezvrjeđenja vrijednosti nekretnina i opreme.

Nabavnu vrijednost čini vrijednost po fakturi dobavljača, uvećana za sve troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti.

Dobici ili gubici koji se javljaju prilikom rashodovanja ili prodaje nekretnina i opreme, iskazuju se u bilansu uspjeha, dok se njihova nabavna odnosno ispravka vrijednosti isknižava iz evidencije nekretnina i opreme.

Naknadna ulaganja u postojeće nekretnine i opremu se priznaju kao posebne – odvojene stavke nekretnina i opreme samo u slučajevima kada je vjerovatno da će Društvo ostvariti buduće ekonomske koristi po osnovu korišćenja navedenih nekretnina i opreme, i samo ako se naknadna ulaganja mogu pouzdano izmjeriti. Sva ostala ulaganja u održavanje i popravke iskazuju se kao trošak bilansa uspjeha obračunskog perioda u kom su nastali.

3.6. Amortizacija

a) Amortizacija nematerijalnih ulaganja

Nematerijalna ulaganja se amortizuju tokom njihovog ekonomskog korisnog vijeka trajanja.

Amortizacija nematerijalnih ulaganja obračunava se primjenom proporcionalnog metoda u cilju otpisa imovine u toku njenog procijenjenog korisnog vijeka upotrebe. Procijenjeni korisni vijek upotrebe softvera koji je služio kao osnova za obračun amortizacije kretao se od jedne do pet godina.

Rezidualna vrijednost i preostali korisni vijek upotrebe se provjeravaju i modifikuju, ako se ukaže potreba na dan bilansa stanja.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU
ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2005.**

(svi iznosi u Eur osim ako je drugačije naznačeno)

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.6. Amortizacija (Nastavak)

a) Amortizacija nematerijalnih ulaganja (Nastavak)

Korisni vijek upotrebe nematerijalnih ulaganja nabavljenih u toku godine utvrđuje se u skladu sa ugovorom o korišćenju tih ulaganja. Ukoliko se ugovorom o korišćenju nematerijalnih ulaganja ne precizira period korišćenja, korisni vijek upotrebe se procjenjuje na 5 godina. Primijenjene stope su prikazane u pregledu koji slijedi:

Nematerijalna ulaganja	Korisni vijek (godina)
Licenca za telekomunikaciju – (obavljanje javnih fiksnih telekomunikacionih usluga)	25.0
Licenca za telekomunikaciju –(obavljanje međunarodnog saobraćaja)	23.0
Microsoft licenca	2.0
Kupljeni softveri	5.0

b) Amortizacija nekretnina i opreme

Amortizacija nekretnina i opreme se obračunava na nabavnu vrijednost na početku godine kao i na osnovna sredstva stavljena u upotrebu tokom godine, primjenom proporcionalnog metoda.

Procijenjeni korisni vijek upotrebe pojedinih grupa nekretnina i opreme, koji je služio kao osnova za obračun amortizacije i primijenjene stope su prikazane u pregledu koji slijedi:

:

Glavne grupe nekretnina i opreme	Procijenjeni korisni vijek (godina)
Građevinski objekti	15.0 - 55.0
Mjesne mreže	2.0 - 25.0
Prenosni sistemi i oprema za prenos	2.0 - 25.0
Telefonske centrale sa pripadajućom opremom	1.0 - 15.0
Antenski stubovi	20.0
Računari i računarska oprema	1.0 - 5.0
Terenska i putnička vozila	4.0 - 10.0
Specijalni, električni i ostali alati	2.0 - 10.0
Kancelarijski namještaj	2.0 - 8.0

Različit vijek upotrebe nekretnina i opreme na dan 1. januara 2003. godine nastao je kao posljedica primjene MSFI po prvi put za osnovna sredstva koja su već bila stavljena u upotrebu.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU
ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2005.**

(svi iznosi u Eur osim ako je drugačije naznačeno)

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.6. Amortizacija (Nastavak)

b) Amortizacija nekretnina i opreme (Nastavak)

Korisni vijek upotrebe pojedinih grupa nekretnina i opreme koji je služio kao osnov za obračun amortizacije nabavljenih od 1. januara 2003. godine i primijenjene stope su prikazane u pregledu koji slijedi:

Glavne grupe nekretnina i opreme	Korisni vijek (godina)
Građevinski objekti	40.00
Mjesne mreže	20.00
Prenosni sistemi i oprema za prenos	20.00
Telefonske centrale sa pripadajućom opremom	9.10
Antenski stubovi	10.00
Računari i računarska oprema	4.00
Terenska i putnička vozila	6.45
Specijalni, električni i ostali alati	5.00
Kancelarijski namještaj	8.00

3.7. Obezvrjeđenje ne-finansijskih sredstava

Nefinansijska sredstva se provjeravaju u cilju identifikacije obezvrjeđenja kada god događaji ili promjene okolnosti ukazuju da knjigovodstvena vrijednost sredstava ne predstavlja njihovu naknadivu vrijednost. Gubitak od obezvrjeđenja se priznaje u iznosu u kom knjigovodstvena vrijednost sredstava prelazi iznos njihove naknadive vrijednosti. Naknadiva vrijednost je neto prodajna cijena sredstva ili njegova vrijednost u upotrebi, u zavisnosti od toga koja je od ovih vrijednosti veća. Za svrhe identifikacije obezvrjeđenja odnosno umanjenja sredstava, sredstva su grupisana po najnižim nivoima za koje su odvojeno identifikovane jedinice koje generišu gotovinu (cash – generating unit).

3.8. Finansijska sredstva

Društvo klasifikuje svoja finansijska sredstva u sljedeće kategorije: finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha (kao dobit i gubitak), kredite i potraživanja i finansijska sredstva raspoloživa za prodaju. Klasifikacija i prezentacija zavisi od svrhe za koju se finansijska sredstva pribavljaju. Rukovodstvo Društva utvrđuje klasifikaciju finansijskih sredstava pri inicijalnom priznavanju i vrši ponovno vrednovanje sa stanjem na dan sastavljanja finansijskih izvještaja.

Gubitak od obezvrjeđenja ostalih ne-tekućih finansijskih sredstava se uključuje u okviru poslovnih rashoda.

(i) Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha

Ova kategorija obuhvata ona finansijska sredstva koja su inicijalno prikazana po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha - dobit ili gubitak. Finansijsko sredstvo je raspoređeno u ovu kategoriju ako je tako naznačeno od strane rukovodstva.

Dobici ili gubici koji se pojavljuju zbog promjena u fer vrijednosti navedene kategorije finansijskih sredstava prikazane su u bilansu uspjeha u periodu u kojem su nastali. Prihod od dividendi koji nastaje po osnovu finansijskih sredstava iskazanih po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, priznaje se u bilansu uspjeha u trenutku kada Grupa objavi isplatu dividendi.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU
ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2005.**

(svi iznosi u Eur osim ako je drugačije naznačeno)

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.8. Finansijska sredstva (nastavak)

(ii) Krediti i potraživanja

Kredit i potraživanja su ne-derivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili određenim plaćanjima koja nisu kotirana na aktivnim tržištima. Prikazana su u okviru obrtnih sredstava, osim dospjeća većih od 12 mjeseci nakon datuma bilansa stanja. Takva sredstva su klasifikovana u okviru stalne imovine. Kredit i potraživanja su prikazani u okviru bilansne pozicije potraživanja iz poslovnih odnosa u bilansu stanja.

Potraživanja se inicijalno priznaju po njihovoj fer vrijednosti, kasnije se korišćenjem metoda efektivne kamatne stope vrednuju po amortizovanoj vrednosti umanjenoj za iznos priznatog obezvrijeđenja vrijednosti. Umanjenje vrijednosti po osnovu obezvrijeđenja potraživanja se vrši u slučajevima kada Društvo ima objektivni dokaz da neće biti u mogućnosti da izvrši naplatu potraživanja u skladu sa predviđenom dinamikom naplate. Iznos ispravke vrijednosti predstavlja razliku između nominalne vrijednosti potraživanja i sadašnje vrijednosti procijenjenog budućeg gotovinskog toka, diskontovano efektivnom kamatnom stopom. Iznos ispravke vrijednosti potraživanja iskazuje se u bilansu uspjeha.

(iii) Dugoročni finansijski plasmani raspoloživi za prodaju

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su ne-derivatna finansijska sredstva koja su ili označena u ovoj kategoriji ili nisu kvalifikovana ni u jednoj od ostalih kategorija. Uključuju se u ostalu stalnu imovinu, osim ako rukovodstvo namjerava da otuđi plasman u toku 12 mjeseci od datuma bilansa stanja.

Dugoročni finansijski plasmani sastoje se od učešća u kapitalu povezanih pravnih lica, pridruženih društava, komercijalnih banaka i ostalih domaćih i inostranih subjekata. Tržišna i fer vrijednost se određuju na aktivnom tržištu, ili u slučaju odsustva aktivnog tržišta, na osnovu najbolje procjene Telekoma o iznosu fer vrijednosti navedenih ulaganja.

Kupovina i prodaja dugoročnih finansijskih plasmana se priznaje na datum trgovanja – tj. datum kada Društvo pristaje da kupi ili proda plasman.

Nakon početnog priznavanja svi dugoročni finansijski plasmani raspoloživi za prodaju iskazuju se po fer vrijednosti, kroz kapital, sa izuzetkom što svaki plasman koji nema tržišnu cijenu formiranu na aktivnom tržištu odnosno čija fer vrijednost ne može biti pouzdano određena, iskazana je po nabavnoj vrijednosti koja uključuje transakcione troškove nabavke plasmana, umanjenoj za priznato obezvrijeđenje vrijednosti navedenih plasmana.

(iv) Učešća u kapitalu povezanih pravnih lica

Povezana pravna lica predstavljaju ona privredna društva u kojima Telekom ima udio u vlasništvu iznad 50% ili više od polovine glasačkih prava sa ovlaštenjima da izvršava kontrolu nad poslovanjem navedenih društava. Učešća u kapitalu povezanih pravnih lica iskazana su po prvobitnoj vrijednosti ulaganja.

(v) Učešća u kapitalu pridruženih privrednih društava

Pridružena privredna društva predstavljaju ona društva u kojima Telekom ima udio u vlasništvu između 20% i 50% ili u kojima ima značajan uticaj, ali koja nisu pod njegovom kontrolom. Učešća u kapitalu pridruženih privrednih društava iskazana su po prvobitnoj vrijednosti ulaganja.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU
ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2005.**

(svi iznosi u Eur osim ako je drugačije naznačeno)

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

(vi) Obezvrjeđenje

Na svaki datum bilansa stanja, Društvo procjenjuje da li postoji objektivan dokaz da je neko finansijsko sredstvo ili grupa finansijskih sredstava obezvrjeđena. U slučaju ulaganja u povezana pravna lica i pridružena društva, značajno opadanje fer vrijednosti ulaganja ispod njegove nabavne vrijednosti smatra se indikatorom obezvrjeđenja plasmana. Ukoliko postoji bilo kakav indikator koji ukazuje na obezvrjeđenje ulaganja u povezana pravna lica i pridružena društva, ukupni gubitak – koji predstavlja razliku između nabavne vrijednosti ulaganja i sadašnje fer vrijednosti, umanjene za gubitke po osnovu obezvrjeđenja finansijskog sredstva prethodno priznatih u bilansu uspjeha, isključuje se iz kapitala i priznaje u bilansu uspjeha u cjelosti.

(vii) Ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca

Kada postoji objektivan dokaz o obezvrjeđenju vrijednosti kredita i potraživanja ili hartija od vrijednosti koje se drže do dospeljeća a iskazuju se po amortizovanoj nabavnoj vrijednosti, iznos gubitka po osnovu obezvrjeđenja predstavlja razliku između knjigovodstvene vrijednosti sredstva i sadašnje vrijednosti procijenjenih budućih gotovinskih tokova (isključujući buduće kreditne gubitke koji još nisu nastali) diskontovanih originalnom efektivnom kamatnom stopom finansijskog sredstva (tj. efektivnom kamatnom stopom koja je važila prilikom inicijalnog priznavanja). Sadašnja vrijednost sredstva se umanjuje direktno ili preko ispravke vrijednosti. Iznos gubitka po osnovu obezvrjeđenja se priznaje u bilansu uspjeha.

3.9. Krediti

Kreditni se prvobitno prikazuju po fer vrijednosti umanjenoj za iznos transakcionih troškova pribavljanja kredita. Nakon inicijalnog priznavanja, krediti se iskazuju po amortizovanoj vrijednosti. Bilo koja razlika između vrijednosti primljenih sredstava i amortizovane vrijednosti prikazuje se u bilansu uspjeha tokom perioda trajanja kredita, korišćenjem efektivne kamatne stope.

3.10. Obaveze iz poslovanja

Obaveze prema dobavljačima se iskazuju po amortizovanoj vrijednosti korišćenjem efektivne kamatne stope. Nakon inicijalnog priznavanja iskazuju se po fer vrijednosti.

3.11. Rezervisanja i potencijalne obaveze

Rezervisanja se priznaju i vrše kada Društvo ima zakonsku ili ugovorenu obavezu kao rezultat prošlih događaja i kada je vjerovatno da će odliv resursa koji stvaraju ekonomske dobiti biti potreban da se izmiri obaveza i kada se može pouzdano procijeniti iznos obaveze. Rezervisanja se ne priznaju za buduće poslovne gubitke.

Rezervisanja se odmeravaju po sadašnjoj vrijednosti izdataka koji će nastati kada se takve obaveze izmire korišćenjem stope prije oporezivanja koja odražava tekuće tržišne procjene vremenske vrijednosti novca i rizika specifičnih za obavezu. Povećanje rezervisanja uslijed protoka vremena priznaje se kao rashod po osnovu kamata.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU
ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2005.**

(svi iznosi u Eur osim ako je drugačije naznačeno)

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.12. Beneficije zaposlenih

a) Porezi i doprinosi za obezbjeđenje socijalne sigurnosti zaposlenih

U skladu sa propisima koji se primjenjuju u Republici Crnoj Gori, Društvo je u obavezi da plaća doprinose državnim fondovima, kojima se obezbjeđuje socijalna sigurnost zaposlenih. Ove obaveze uključuju doprinose za zaposlene na teret poslodavca u iznosima obračunatim po stopama propisanim relevantnim zakonskim propisima. Društvo je, takođe, obavezno da od bruto plata zaposlenih obustavi doprinose i da ih, u ime zaposlenih, uplati tim fondovima.

b) Obaveze po osnovu otpremnina i jubilarnih nagrada

Društvo je po Pojedinačnom kolektivnom ugovoru o radu u obavezi da isplati otpremnine u iznosu od 10 minimalnih mjesečnih zarada ostvarenih u Društvu i između 3 i 9 minimalnih mjesečnih zarada po osnovu jubilarnih nagrada za rad ostvaren u Društvu. Broj minimalnih mjesečnih zarada po osnovu jubilarnih nagrada u zavisnosti od godina radnog staža zaposlenih prikazan je u sljedećoj tabeli:

Godine radnog staža	Broj minimalnih zarada
10	3
20	5
30	7
34 (žene)	9
39 (muškarci)	9

c) Obaveze po osnovu otpremnina

Definisani planovi beneficija se obračunavaju godišnje od strane nezavisnog ovlašćenog aktuara korišćenjem metoda projektovanih jedinica kreditiranja. Sadašnja vrijednost definisanih planova beneficija je određena diskontovanjem očekivanih budućih isplata primjenom kamatne stope visoko kvalitetnih korporativnih obveznica (9%).

Aktuarski dobiti i gubici proistekli iz iskustvenih korekcija i promjena u aktuarskim očekivanjima koji su veći od 10% vrijednosti planskog sredstva ili 10% sadašnje vrijednosti obaveze za definisana primanja po osnovu beneficija, priznaju se u korist ili na teret bilansa uspjeha u toku očekivanog prosječnog preostalog radnog vijeka zaposlenih.

3.13. Odloženi porez na dobit

Porezi, doprinosi i druge dažbine koje ne zavise od rezultata poslovanja

Porezi, doprinosi i druge dažbine koje ne zavise od rezultata poslovanja Društva uključuju poreze na nekretnine, doprinose na teret poslodavca po osnovu zarada, kao i razne ostale poreze i doprinose plaćene na osnovu republičkih i opštinskih propisa. Sve prethodno pomenute vrste poreza i doprinosa su uključene u bilans uspjeha kao dio ostalih poslovnih rashoda.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU
ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2005.**

(svi iznosi u Eur osim ako je drugačije naznačeno)

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.13. Odloženi porez na dobit (Nastavak)

Porezi, doprinosi i druge dažbine koje ne zavise od rezultata poslovanja (Nastavak)

Odloženi porez na dobit je obezbjeđen u potpunosti, korišćenjem metoda odlaganja ili obaveze, koji se usredsređuje na privremene razlike koje se pojavljuju između poreske osnovice dijela imovine ili obaveza i njihovih knjigovodstvenih iznosa u finansijskim izvještajima. Odloženi porez na dobit se određuje korišćenjem poreskih stopa (i zakonima koji regulišu porez na dobit) koje su u primjeni ili za koje se očekuje da će biti u primjeni u periodu kada se sredstvo realizuje ili obaveza izmiruje.

Odložena poreska sredstva su iznosi poreza na dobit naknadivi u budućim periodima koji se priznaju za sve privremene razlike koje se mogu odbiti u mjeri u kojoj je vjerovatno da će postojati oporeziva dobit na osnovu koje se mogu koristiti privremene razlike koje se mogu odbiti.

3.14. Priznavanje prihoda

Prihodi od prodaje se iskazuju po fer vrijednosti umanjeni za porez na dodatu vrijednost (PDV) i odobrene popuste. Prihodi se priznaju i evidentiraju u trenutku pružanja ugovorene usluge.

3.15. Prihodi od telekomunikacionih usluga

a) Odlazni domaći i međunarodni pozivi

Prihodi od odlaznih poziva prema Srbiji i Crnoj Gori i međunarodnih poziva naplaćuju se od pretplatnika Telekoma i iskazani su po fakturnoj vrijednosti umanjenoj za odobrene popuste i porez na dodatu vrijednost u trenutku pružanja usluge.

b) Telekomunikaciona pretplata

Telekomunikaciona pretplata predstavlja nadoknadu za korišćenje telefonskih linija. Pretplata se korisnicima fakturiše mjesečno, bez obzira na njihovo korišćenje mreže.

c) Mjesečna radio-difuzna pretplata

Od 1. januara 2004. godine, prihodi po osnovu mjesečne radio-difuzne pretplate (RTV odnosno pretplata radio i TV difuzije, zajedno) fakturišu se u ime i za račun Agencije za radio-difuziju, pri čemu se navedena pretplata ne uključuje u prihode Društva.

Društvo nije provajder radio difuznih usluga i u skladu sa navedenim, nema bilo kakav kreditni rizik povezan sa navedenim uslugama, kao ni bilo kakav uticaj na formiranje njihovih cijena. Agencija za radio-difuziju snosi rizik naplate potraživanja po osnovu mjesečne radio-difuzne pretplate. Prihodi se priznaju, samo prihod od provizije po osnovu naplate.

d) Ostali prihodi od telekomunikacionih usluga

Ostali prihodi obuhvataju uglavnom prihode od ostalih usluga kao što su iznajmljivanje telefonskih kapaciteta – vodova, MPLS mreže, listing poziva, usluge govorne pošte, telegrama i drugo. Navedeni prihodi evidentiraju se u periodu u kome su nastali. Iznosi fakturirani za nove priključke korisnika se evidentiraju u periodu u kome je korisnik priključen.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU
ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2005.**

(svi iznosi u Eur osim ako je drugačije naznačeno)

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.16. Prihodi i rashodi po osnovu međunarodnih dolaznih i odlaznih poziva

Prihodi i rashodi po osnovu međunarodnih dolaznih i odlaznih poziva uključuju prihode i rashode po osnovu ostvarenog međunarodnog saobraćaja preko Zajednice JPTT i Telekoma Srbija, kao i prihode i rashode po osnovu direktnog međunarodnog saobraćaja i obračuna.

Prihodi i rashodi po osnovu međunarodnog saobraćaja ostvarenog preko Telekoma Srbija u periodu od 1. januara do 31. decembra 2004. godine uključuju prihode i rashode od ostvarenog dolaznog i odlaznog međunarodnog saobraćaja, evidentiranih po fakturnoj vrijednosti u periodu u kom su nastali. Korekcije prihoda i rashoda ranijih obračunskih perioda, su izvršene na osnovu usaglašavanja potraživanja i obaveza sa Telekomom Srbija. Dio ostvarenih prihoda odnosno rashoda po navedenom osnovu, evidentiran je na osnovu procjene izvršene u skladu sa internim obračunima ostvarenog saobraćaja.

3.17. Prihodi i rashodi po osnovu direktnog međunarodnog saobraćaja i obračuna

Prihodi i rashodi po osnovu direktnog međunarodnog saobraćaja i obračuna odnose se na prihode i rashode od međunarodnih dolaznih, odnosno odlaznih poziva ostvarenih sa zemljama sa kojima je Društvo uspostavilo direktan obračun međunarodnog telefonskog saobraćaja. Dio ostvarenih prihoda odnosno rashoda po navedenom osnovu, evidentiran je na osnovu procjene izvršene u skladu sa internim obračunima ostvarenog saobraćaja.

3.18. Prihodi i rashodi interkonekcije

Prihodi interkonekcije obuhvataju prihode po osnovu ostvarenog dolaznog telefonskog saobraćaja mobilnih operatera (povezano pravno lice - Monet d.o.o., Podgorica i ProMonte GSM d.o.o., Podgorica) i Telekoma Srbija koji tranzitira preko ili se završio u Telekomu .

Rashodi interkonekcije obuhvataju rashode po osnovu ostvarenog odlaznog saobraćaja korisnika Telekoma upućenog korisnicima pojedinih kompanija mobilne telefonije i Telekomu Srbije na teritoriji Republike Srbije.

Budući da Društvo ukida i inicira saobraćaj u i iz svoje mreže, djeluje kao upravitelj i u skladu sa navedenim, prihodi i rashodi interkonekcije su prikazani u bruto iznosima u ovim finansijskim izvještajima. Prihodi i rashodi interkonekcije se priznaju u trenutku njihovog nastanka odnosno u trenutku pružanja usluge.

3.19. Troškovi operativnog zakupa

Operativni zakup predstavlja zakup u kojem su značajan dio rizika i koristi povezani sa vlasništvom zadržani od strane zakupodavca. Troškovi zakupa najvećim dijelom se odnose na zakup interneta, vodova, poslovnog i skladišnog prostora i ostalih troškova zakupa. Troškovi zakupa iskazani su u bilansu uspjeha u stvarno nastalim iznosima, odnosno primjenom proporcionalne metode, tokom trajanja ugovora o zakupu.

3.20. Prihodi / rashodi od kamata i drugi troškovi pozajmljivanja

Prihodi i rashodi po osnovu kamata i drugi troškovi pozajmljivanja knjiže se u korist i na teret obračunskog perioda na koji se odnose, korišćenjem metode efektivne kamatne stope.

3.21. Prihodi po osnovu trajnih uloga

Primljene dividende po osnovu ulaganja u dugoročne finansijske plasmane evidentiraju se u bilansu uspjeha u okviru ostalih poslovnih prihoda u objavljenom iznosu, umanjene za porez po odbitku od 15%.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU
ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2005.**

(svi iznosi u Eur osim ako je drugačije naznačeno)

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.22. Pravična (fer) vrijednost

Poslovna politika Društva je da objelodani informacije o fer vrijednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrijednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrijednosti. Ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrijednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta. Rukovodstvo Društva vrši procjenu rizika i u slučajevima kada se ocijeni da vrijednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana, vrši ispravku vrijednosti. Po mišljenju rukovodstva Društva, iznosi u ovim finansijskim izvještajima odražavaju vrijednost koja je u datim okolnostima najvjerodostojnija i najkorisnija za potrebe izvještavanja.

Fer vrijednost finansijskih instrumenata kojima se ne trguje na aktivnom tržištu se utvrđuje korišćenjem tehnika procjene. Nominalna vrijednost umanjena za obezvrjeđenje potraživanja od kupaca i obaveza prema dobavljačima je približna njihovoj fer vrijednosti, na osnovu istorijskih podataka o stopama izmirenja navedenih potraživanja u prethodnom periodu. Fer vrijednost finansijskih obaveza za potrebe objelodanjivanja se procjenjuje diskontovanjem budućih ugovorenih novčanih tokova po važećim tržišnim kamatnim stopama raspoloživim Grupi za slične finansijske instrumente.

3.23. Objelodanjivanje informacija po segmentima

Poslovni segment je jasno različit sastavni dio privrednog društva koji se bavi proizvodnjom proizvoda ili pružanjem usluga ili grupe srodnih proizvoda i koji je podložan rizicima i prinosima koji se razlikuju od onih u drugim poslovnim segmentima. Geografski segment je jasno razlučiv sastavni dio privrednog društva koji se bavi obezbjeđenjem proizvoda ili usluga u posebnom ekonomskom okruženju i koji je podložan rizicima i prinosima koji su različiti od onih u djelovima koji posluju u drugim ekonomskim okruženjima. Rukovodstvo smatra da Društvo posluje kao jedan poslovni i geografski segment.

3.24. Upravljanje finansijskim rizikom

a) Faktori finansijskih rizika

Poslovne aktivnosti Društva izlažu Društvo različitim finansijskim rizicima, uključujući kreditne rizike, rizik likvidnosti, rizik deviznih valuta i rizik kamatnih stopa. Društvo ne koristi derivativne finansijske instrumente na bilo kojoj drugoj formi osiguranja protiv gubitaka uslijed rizika.

Ne postoji formalni okvir za upravljanje rizikom koji je uspostavljen u Crnogorskom Telekomu. Odbor direktora uglavnom se fokusira na kreditni rizik i rizik likvidnosti i djeluje prilikom individualnih slučajeva kako bi ublažio rizik i minimizirao gubitke.

b) Kreditni rizik

Društvo nema značajne koncentracije kreditnog rizika zbog baze različitih korisnika. Društvo koristi sistem opomena koji vodi do prekida vlastitih usluga kao glavno sredstvo za prikupljanje zaostalih potraživanja.

c) Rizik likvidnosti

Obazrivo rukovođenje rizikom likvidnosti implicira održavanje zadovoljavajućeg nivoa gotovine i hartija od vrijednosti koje se mogu unovčiti na tržištu, mogućnost finansiranja kroz adekvatan iznos izvršenih kreditnih olakšica i mogućnost da se zatvori naša tržišna pozicija. Nabavka značajnih investicija odnosno ulaganja u nekretnine i opremu često se preuzima uz pomoć kredita odobrenih od strane dobavljača kako bi se upravljalo likvidnošću.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU
ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2005.**

(svi iznosi u Eur osim ako je drugačije naznačeno)

3.24. Upravljanje finansijskim rizikom (Nastavak)

d) Rizik deviznih valuta

Društvo posluje na međunarodnom nivou, te je izloženo određenim rizicima deviznih valuta, koji proističu iz različitih izlaganja deviznim valutama u pogledu Specijalnih Prava Vučenja i US dolara, korišćenih za obračun dijela međunarodnih prihoda i rashoda po osnovu ostvarenog telekomunikacionog saobraćaja.

e) Rizik kamatne stope

Društvo ima ograničene – fiksne kamate na primljene kredite. Kamatonosna aktiva uključuje depozite i kredite odobrene drugim kompanijama i bankama po fiksnim kamatnim stopama.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU
ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2005.**

(svi iznosi u Eur osim ako je drugačije naznačeno)

4. KOREKCIJE POČETNOG STANJA

Početno stanje neto kapitala za 2004. godinu je korigovano za EUR 2,406,462. Ovaj iznos se odnosi na sljedeće korekcije:

Prihodi od međunarodnog saobraćaja (napomena a)	2,956,996
Uknjižavanje dugoročnog finansijskog plasmana kod Crnogorske komercijalne banke A.D., Podgorica	198,617
Naknadno utvrđena potraživanja po osnovu kablovskog sistema Bar-Krf	299,189
Ostali prihodi iz prethodne godine	350,115
Ukupni prihodi iz prethodne godine	3,804,917
Opštinske naknade	-
Rashodi od međunarodnog saobraćaja (Napomena a)	(1,250,441)
Troškovi električne energije	(41,037)
Troškovi održavanja	(21,540)
Ostali rashodi iz prethodne godine	(85,437)
Ukupni rashodi iz prethodne godine	(1,398,455)
Reklasifikacija revalorizacionih rezervi na neraspoređenu dobit (napomena b)	-
Ukupan efekat na akcijski kapital	2,406,462

Efekat gore navedenih korekcija nije materijalno značajan na iznos zarade po akciji.

Uticao gore navedenih stavki na bilans stanja:

Potraživanja od kupaca u inostranstvu	2,956,996
Dugoročni finansijski plasmani	198,617
Potraživanja od kupaca u zemlji	299,189
Ostala potraživanja	350,115
Ukupna aktiva	3,804,917
Obaveze iz poslovanja	1,398,455

Napomena (a)

Prihodi i rashodi po osnovu međunarodnog saobraćaja ostvarenog preko Zajednice JPTT se odnose na prihode od dolaznog međunarodnog saobraćaja odnosno rashode od odlaznog međunarodnog saobraćaja ostvarenog prije 1. jula 2002. godine do kada je cjelokupan međunarodni telefonski saobraćaj usmjeravan preko Zajednice JPTT, koja je istovremeno vršila obračun prihoda i rashoda po osnovu ostvarenog dolaznog, odnosno odlaznog međunarodnog telefonskog saobraćaja, prema unaprijed utvrđenim procentima za sve članice Zajednice JPTT (preduzeća za telekomunikacione usluge iz republika bivše SFRJ).

Na osnovu Sporazuma o raspodjeli zajedničkog deviznog salda po osnovu obavljenog međunarodnog telefonskog saobraćaja od 2. aprila 1998. godine, zaključenog između Zajednice JPTT, Telekoma Srbija i JP PTT Crne Gore, JP PTT Crne Gore za period od 1. juna 1997. do 31. decembra 1998. godine pripalo je 6,91% ukupno ostvarenih prihoda i rashoda od međunarodnog telefonskog saobraćaja (do 1. juna 1997. godine: 3,24%). Navedeni procenat učešća Društva, kao pravnog sljedbenika JP PTT Crne Gore, u ukupnim prihodima i rashodima od međunarodnog saobraćaja zadržan je do 30. juna 2002. godine.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU
ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2005.**

(svi iznosi u Eur osim ako je drugačije naznačeno)

4. KOREKCIJE POČETNOG STANJA (Nastavak)

U prethodnim periodima prihodi i rashodi po osnovu međunarodnog saobraćaja ostvarenog preko Zajednice JPPT evidentirani su primjenom prethodno navedenih procenata učešća u ukupnim prihodima i rashodima od međunarodnog saobraćaja.

Na osnovu Odluke o procentualnom učešću JP PTT saobraćaja "Srbija" i Telekoma u izmirivanju obaveza, kao i raspodjeli eventualno novonaplaćenih sredstava ostvarenih po osnovu međunarodnog telekomunikacionog saobraćaja iz perioda od 1992. do maja 1997. godine, Telekomu pripada 4.5% odnosno 95.5% pripada JP PTT saobraćaja "Srbija". Navedeni procenti učešća primjenjuju se od 23. juna 2004. godine za izmirenje svih usaglašenih obaveza, kao i za raspodjelu novonaplaćenih sredstava ostvarenih po osnovu međunarodnog telekomunikacionog saobraćaja iz perioda od 1992. do maja 1997. godine. Korekcije prihoda i rashoda ranijih obračunskih perioda, izvršene su na osnovu usaglašavanja potraživanja i obaveza sa Zajednicom JPPT.

Napomena (b)

Prilikom sastavljanja ovih finansijskih izvještaja Društvo je zaključilo da prethodna prezentacija vrednovanja sredstava korišćena prilikom prve primjene MSFI u 2003. godini nije adekvatno reflektovala namjere rukovodstva. Društvo je zaključilo da je namjera rukovodstva bila da se nekretnine i oprema na dan prelaska na MSFI ponovno procijene i da se ta vrijednost preuzme kao vjerovatna nabavna vrijednost.

5. NEMATERIJALNA ULAGANJA

	Licence	Softveri	Nematerijalna ulaganja u pripremi	Ukupno
Nabavna vrijednost				
Stanje, 1. januara 2004.	5,939,381	2,057,780	-	7,997,161
Povećanja	2,828,268	258,610	1,010,024	4,096,902
Prenosi sa nekretnina i opreme	-	57,970	-	57,970
Stanje, 31. decembra 2004.	8,767,659	2,374,360	1,010,04	12,152,033
Ispravka vrijednosti				
Stanje, 1. januara 2004.	239,317	96,723	-	336,040
Prenosi sa nekretnina i opreme	-	10,968	-	10,968
Amortizacija	387,992	511,408	-	899,400
Stanje, 31. decembra 2004.	627,309	619,099	-	1,246,408
Sadašnja vrijednost				
31. decembra 2004. godine	8,140,340	1,755,261	1,010,024	10,905,625
31. decembra 2003. godine	5,700,064	1,961,057	-	7,661,121

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU
ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2005.**

(svi iznosi u Eur osim ako je drugačije naznačeno)

5. NEMATERIJALNA ULAGANJA (Nastavak)

	<u>Licence</u>	<u>Softveri</u>	<u>Nematerijalna ulaganja u pripremi</u>	<u>Total</u>
Nabavna vrijednost				
Stanje, 1. januara 2005.	8,767,649	2,374,360	1,010,024	12,152,033
Povećanja	101,833	16,226	3,122	121,181
Prenosi sa investicija u toku	13,742	1,507,194	(1,013,146)	507,790
Otuđenja i rashodovanja	-	(1,773)	-	(1,773)
Stanje, 31. decembra 2005.	<u>8,883,224</u>	<u>3,896,007</u>	<u>-</u>	<u>12,779,231</u>
Ispravka vrijednosti				
Stanje, 1. januara 2005.	627,309	619,099	-	1,246,408
Amortizacija	429,308	756,995	-	1,186,303
Otuđenja i rashodovanja	-	(549)	-	(549)
Stanje, 31. decembra 2005.	<u>1,056,617</u>	<u>1,375,545</u>	<u>-</u>	<u>2,432,162</u>
Sadašnja vrijednost				
31. decembra 2005. godine	<u>7,826,607</u>	<u>2,520,461</u>	<u>-</u>	<u>10,347,069</u>
31. decembra 2004. godine	<u>8,140,340</u>	<u>1,755,261</u>	<u>1,010,024</u>	<u>10,905,625</u>

Nematerijalna ulaganja u pripremi sa stanjem na dan 31. decembra 2005. godine najvećim dijelom se odnose na ulaganja po osnovu projekta uvođenja novog biling sistema odnosno nabavku softvera, licence i instalacije i implementacije biling sistema.

Društvo je u obavezi da plaća godišnju naknadu Agenciji za telekomunikacije Republike Crne Gore (Agencija) koja se obračunava u iznosu od jednog procenta ukupno ostvarenih prihoda u prethodnoj kalendarskoj godini. Troškovi Agencije su prikazani u bilansu uspjeha u okviru ostalih poslovnih rashoda (napomena 25).

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU
ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2005.**
(svi iznosi u Eur osim ako je drugačije naznačeno)

6. NEKRETNINE I OPREMA

	Zemljište	Građevinski objekti	Oprema i ostala imovina	Investicije u toku	Ukupno
Nabavna vrijednost					
Stanje, 1. januara 2004.	3,768,612	52,670,328	29,720,854	8,592,180	94,751,974
Povećanja	212,520	529,397	969,695	9,357,410	11,069,022
Imovina dobijena bez nadoknade	-	115,573	-	39,880	155,453
Prenosi					
–sa investicija u toku	85,513	6,226,406	2,010,905	(8,322,824)	--
–na nematerijalna ulaganja	-	-	(57,970)	-	(57,970)
Prodaja	(17,659)	(15,887)	(72,455)	-	(106,001)
Otuđenja	(17,238)	(227,541)	(396,484)	(892,065)	(1,533,328)
Obezvrjeđenje	(434,400)	-	-	-	(434,400)
Stanje, 31. decembra 2004.	3,597,348	59,298,276	32,174,545	8,774,581	103,844,750
Ispravka vrijednosti					
Stanje, 1. januara 2004.	-	2,557,921	2,446,510	-	5,004,431
Prenosi					
- na nematerijalna ulaganja	-	-	(10,968)	-	(10,968)
-ostali prenos	-	1,252	(1,252)	-	-
Amortizacija	-	3,104,140	3,217,959	-	6,322,099
Prodaja	-	(564)	(5,316)	-	(5,880)
Otuđenja	-	(19,071)	(164,250)	-	(183,321)
Otpisi	-	-	43,768	-	43,768
Stanje, 31. decembra 2004.	-	5,643,678	5,526,451	-	11,170,129
Sadašnja vrijednost 31. decembar 2004.	3,597,348	53,654,598	26,648,094	8,774,581	92,674,621
31. decembar 2003.	3,768,612	50,112,407	27,274,344	9,700,913	90,856,276

Početno stanje investicija u toku i zaliha je korigovano u iznosu EUR 1,108,733. Korekcija je nastala po osnovu reklasifikacije neiskorišćenog telekomunikacionog materijala sa investicija u toku na zalihe.

U 2004. godini, Društvo je steklo neograničenu kontrolu nad zemljištem stare zgrade „Direkcija“ od Opštine Podgorica i postalo jedini vlasnik nad ovim zemljištem, koje je prethodno procijenjeno od strane nezavisnog eksperta. U trenutku preuzimanja zemljišta, Društvo je ukinulo prethodnu vrijednost zemljišta kroz priznavanje obezvrjeđenja u iznosu EUR 434,400 i evidentiralo novu vrijednost zasnovanu na iznosu naknade koja je isplaćena Opštini.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU
ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2005.**

(svi iznosi u Eur osim ako je drugačije naznačeno)

6. NEKRETNINE I OPREMA (Nastavak)

	<u>Zemljište</u>	<u>Nekretnine</u>	<u>Oprema</u>	<u>Investicije u toku</u>	<u>Ukupno</u>
Nabavna vrijednost					
Stanje 1. januara 2005.	3,597,348	59,298,276	32,174,545	8,774,580	103,844,750
Povećanja	161,070	504,151	406,688	9,070,321	10,142,230
Prenosi	-	512,942	6,379,177	(7,399,910)	(507,790)
Otuđenja	(2,300)	(122,592)	(685,470)	-	(810,362)
Stanje, 31. decembar 2005.	<u>3,756,118</u>	<u>60,192,777</u>	<u>38,274,941</u>	<u>10,444,991</u>	<u>112,668,828</u>
Ispravka vrijednosti					
Stanje, 1. januara 2005.	-	5,643,678	5,526,450	-	11,170,128
Amortizacija	-	3,236,209	3,854,955	-	7,091,163
Prenosi	-	784	(784)	-	-
Otuđenja	-	(11,022)	(265,767)	-	(276,789)
Stanje, 31. decembra 2005.	-	<u>8,869,649</u>	<u>9,114,854</u>	-	<u>(17,984,503)</u>
Sadašnja vrijednost 31. decembar 2005.	<u>3,756,118</u>	<u>51,323,128</u>	<u>29,160,087</u>	<u>10,444,991</u>	<u>94,684,325</u>
31. decembar 2004.	<u>3,597,348</u>	<u>53,654,598</u>	<u>26,648,095</u>	<u>8,774,580</u>	<u>92,674,621</u>

Društvo ne posjeduje kompletnu dokumentaciju vezanu za vlasničke listove nad zemljištem u iznosu EUR 150,200 i građevinskim objektima u iznosu EUR 185,708.

Telekom je u postupku pribavljanja vlasničkih listova za ovo zemljište i građevinske objekte nad kojima posjeduje kontrolu.

7. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

	<u>Na dan 31. decembra</u>	
	<u>2004.</u>	<u>2005.</u>
Početno stanje	26,990,373	23,073,558
Sticanje povezanih pravnih lica	1,750,000	437,500
Sticanje pridruženih društava	225,388	-
Ostala sticanja	397,658	4,030,320
Otuđenje pridruženih društava	-	(88,935)
Ostala otuđenja	(5,943,937)	-
	<u>23,419,482</u>	<u>27,452,443</u>
Minus: promjena u ispravci	(345,924)	(83,776)
Stanje, kraj godine	<u>23,073,558</u>	<u>27,368,667</u>

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU
ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2005.**

(svi iznosi u Eur osim ako je drugačije naznačeno)

7. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (Nastavak)

		Na dan 31. decembra	
		2004.	2005.
Učešće u kapitalu povezanih pravnih lica	U %		
- Monet d.o.o., Podgorica	100	19,246,491	19,246,491
- Internet Crne Gore d.o.o., Podgorica	100	1,945,991	2,383,491
- Montenegrocard d.o.o., Podgorica	51	83,776	83,776
Minus: Ispravka vrijednosti		-	(83,776)
		<u>21,276,258</u>	<u>21,629,982</u>
Učešće u kapitalu pridruženih društava			
- PTT Standard d.o.o., Podgorica	20	345,924	345,924
- Servisni centar za elektronsko poslovanje E-Mon d.o.o., Podgorica	35	225,388	225,388
		571,312	571,312
Minus: Ispravka vrijednosti		(345,924)	(345,924)
		<u>225,388</u>	<u>225,388</u>
Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha			
- Crnogorska Komercijalna banka A.D., Podgorica	11,80	1,318,949	5,345,333
Dugoročni finansijski plasmani namijenjeni prodaji			
<i>Komercijalne banke</i>			
- Hipotekarna banka A.D., Podgorica	0,19	19,062	-
- EFG Eurobank A.D., Beograd	0,03	10,712	10,712
		<u>1,348,723</u>	<u>5,356,045</u>
<i>Učešće u kapitalu drugih pravnih lica</i>			
- Poštanska štedionica A.D., Beograd	3,75	127,040	127,040
- Lovćen osiguranje A.D., Podgorica	0,39	37,200	-
		<u>164,240</u>	<u>127,040</u>
<i>Učešća u kapitalu satelitskih organizacija u inostranstvu</i>			
- Intelsat, Ltd.	0,0061	25,700	29,637
- New Skies Satellites N.V.	0,0061	575	575
- Eutelsat	0,0027	28,475	-
- Inmarsat	0,0057	4,198	-
		<u>58,948</u>	<u>30,212</u>
		<u>23,073,557</u>	<u>27,368,667</u>

Telekom je osnivač Moneta d.o.o., Podgorica (Monet) i jedini vlasnik. Osnovna djelatnost Moneta su javne mobilne telekomunikacije, odnosno prenos govora, podataka, slike i drugih informacija kablovima, emitovanjem, relejima i satelitima, telefonske, telegrafске i telefaks veze i održavanje mreže. Monet je osnovan u julu 2000. godine prenosom telekomunikacione GSM opreme od strane Telekoma.

U 2005. godini, Društvo je u potpunosti ispravilo učešće u kapitalu povezanog pravnog lica Montecard u iznosu EUR 83,776, obzirom da ovo privredno društvo posluje sa gubitkom. Takođe biznis plan Montekarda ne ukazuje na postoje pozitivni trendovi poslovanja.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU
ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2005.**

(svi iznosi u Eur osim ako je drugačije naznačeno)

7. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (Nastavak)

U skladu sa Odlukom Odbora direktora Društva od 7. marta 2005. godine, Telekom je iskoristivši pravo preče kupovine zaključio ugovor o kupovini dijela kapitala Interneta Crna Gora d.o.o., Podgorica za iznos EUR 475,000 čime je postao vlasnik dodatnih 15% osnivačkog kapitala navedenog društva, čija knjigovodstvena vrijednost ukupnog kapitala na dan 31. decembra 2005. godine iznosi EUR 2,383.491. Na taj način Telekom je povećao svoj udio na 100%.

U skladu sa Odlukom Odbora direktora Društva o pristupanju osnivanju Servisnog centra za elektronsko bankarstvo od 14. oktobra 2004. godine, Telekom je sa suosnivačem, preduzećem Pexim d.o.o., Beograd, osnovao Servisni centar za elektronsko poslovanje E-Mon d.o.o. Podgorica. Osnivački ulog Telekoma obezbjeđen je u vidu infrastrukture i telekomunikacionih kapaciteta koji je sa stanjem na dan 31. decembra 2004. godine iskazan po sadašnjoj vrijednosti očekivanih budućih prihoda koje bi Društvo ostvarilo najvećim dijelom po osnovu zakupa interneta i poslovnih prostorija u vlasništvu Društva, ISDN pristupa i VPN veze ka poslovnim bankama. U skladu sa odlukom rukovodstva Društva, osnov za obračun sadašnje vrijednosti očekivanih budućih prihoda predstavlja primjena godišnje kamatne stope od 9%.

U skladu sa Odlukom Odbora direktora Društva, Telekom je 1. decembra 2003. godine izvršio prenos nematerijalnih ulaganja, osnovnih sredstava za emitovanje radio i televizijskih signala i novčanih sredstava na novo pravno lice pod nazivom Društvo za prenos i emitovanje radio-difuznih signala Radio-difuzni centar d.o.o., Podgorica ("RDC"). Telekom je bio jedini osnivač RDC-a. Osnivački kapital utvrđen je od strane nezavisnog ovlaštenog procjenitelja.

U septembru 2005. godine, KPMG Mađarska je izvršila procjenu nekretnina, opreme i nematerijalnih ulaganja Društva sa stanjem na dan 31. marta 2005. godine. U skladu sa navedenim, procijenjena fer tržišna vrijednost ulaganja u Crnogorsku komercijalnu banku iznosi EUR 2.7 miliona više u odnosu na njenu knjigovodstvenu vrijednost. Efekte izvršene procjene Društvo nije evidentiralo u svojim finansijskim izvještajima. Sa stanjem na dan 31. decembar 2005. godine, KMPG je ažurirao svoju procjenu Crnogorske komercijalne banke na osnovu tržišnog multiplikatora. Korišćenjem multiplikatora cijena/knjigovodstvena vrijednost 2,5, tržišna vrijednost 11,48% akcija u CKB je iznosila EUR 5,345 hiljada.

8. DUGOROČNI KREDITI I OSTALA POTRAŽIVANJA

	Na dan 31. decembra	
	2004.	2005.
Dugoročni krediti dati zaposlenima	1,112,899	2,153,871
Dugoročna potraživanja	3,427,992	4,085,472
	4,540,891	6,239,343
Minus: ispravka vrijednosti		
- po osnovu dugoročnih kredita datih zaposlenima	-	(675,481)
	4,540,891	5,563,862

Potraživanja od Vlade Republike Crne Gore u iznosu od EUR 4,085,472 sa stanjem na dan 31. decembra 2005. godine predstavljaju sadašnju vrijednost očekivanih budućih priliva koje bi Društvo ostvarilo u skladu sa Ugovorom o prenosu udjela (prenosu osnivačkih prava u Radio-difuznom centru d.o.o., Podgorica) zaključenim 10. decembra 2004. godine između Telekoma Crne Gore i Vlade Republike Crne Gore na osnovu kog RDC u potpunosti prelazi u državno vlasništvo. U skladu sa pomenutim ugovorom, RDC će postati vlasništvo države.

U skladu sa relevantnom Odlukom rukovodstva Društva, osnova za obračun sadašnje vrijednosti očekivanih budućih gotovinskih tokova je jednaka primjeni godišnje kamatne stope od 7,5% (9% godišnja stopa korišćena u prethodnoj godini), koja odgovara stopi korišćenoj od strane nezavisnog procjenitelja. Efekat navedene promjene je evidentiran u bilansu uspjeha tekuće godine u iznosu od EUR 657,480 (napomena 22)

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU
ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2005.**

(svi iznosi u Eur osim ako je drugačije naznačeno)

8. DUGOROČNI KREDITI I OSTALA POTRAŽIVANJA (nastavak)

Navedenim Ugovorom, Vlada Republike Crne Gore se obavezala da plati Društvu kupoprodajnu cijenu preciziranu Ugovorom o prenosu udjela u iznosu EUR 5,943,937 u roku od deset godina od dana zaključenja ovog Ugovora sa grejs periodom od 18 mjeseci na koji se ne zaračunava kamata. Kao što je dalje navedeno u Ugovoru, po isteku grejs perioda, a do isteka druge godine od dana zaključenja Ugovora, Vlada Republike Crne Gore je dužna da isplati Društvu iznos od EUR 300,000 u jednakim mjesečnim ratama i to svakog prvog u mjesecu za nastupajući mjesec. U trećoj i četvrtoj godini otplate Vlada Republike Crne Gore se obavezuje da plati Društvu godišnje iznose od EUR 600,000 u jednakim mjesečnim ratama i to svakog prvog u mjesecu za nastupajući mjesec. Ostatak kupoprodajne cijene Vlada Republike Crne Gore će isplatiti Društvu u sljedećih šest godina, tako što se preostali iznos dijeli na jednake 72 mjesečne rate koje se uplaćuju svakog prvog u mjesecu za nastupajući mjesec.

Ostala dugoročna potraživanja u iznosu od EUR 2,153,871 odnose se na kredite odobrene određenom broju zaposlenih. Krediti su odobreni sa rokom otplate od 5, 7 i 20 godina i godišnjom kamatnom stopom od 2%, koja se obračunava i plaća mjesečno. Iznos odobrenih sredstava po zaposlenom kreće se od EUR 5,000 do EUR 48,500. Određenom broju zaposlenih, koji ostvaruju pravo na umanjene, kreditna obaveza je umanjena 0,5% za svaku godinu efektivnog radnog staža ostvarenog do 31. decembra 1993. godine i procenat umanjenja kreće se od 3,5% do 14,5% ukupnog iznosa odobrenog kredita. Pravo na umanjene zaposleni su ostvarili po osnovu izdvajanja doprinosa za stambenu izgradnju do 1993. godine. U prošlosti navedeni dugoročni krediti dati zaposlenima nisu vrednovani u skladu sa zahtjevima MRS 39. Prvo vrednovanje izvršeno je 2005. godine i ukupni efekti evidentirani su na teret dobiti tekuće godine u iznosu EUR 675,481 zato što je bilo neizvodljivo izvršiti izdvajanje efekata koji su se odnosili na ranije obračunske periode.

Efektivna kamatna stopa za dugoročne kredite date zaposlenima je iznosila 7,5% u 2005. godini koja odgovara stopi korišćenju od strane nezavisnog procjenitelja.

Radi obezbjeđenja uredne otplate kredita, Društvo je obezbjedilo hipoteke na stambene jedinice korisnika kredita. U skladu sa ugovorom zaposleni je obavezan da odmah po kupovini / izgradnji stambene jedinice izvrši uknjižbu prava svojine na svoje ime i da za iznos kreditne obaveze ustanovi založno pravo - hipoteku I reda na nepokretnosti pribavljenoj odnosno izgrađenoj sredstvima kredita. Dokaz o izvršenom uknjižavanju založnog prava, zaposleni je dužan da dostavi najviše u roku od 5 mjeseci od dana isplate kredita.

9. ZALIHE

	Na dan 31. decembra	
	2004.	2005.
Kablovi, žice i ostali materijali	1,460,049	1,264,546
Zalihe za preprodaju	760,517	787,951
	2,220,566	2,052,497
Minus: svođenje vrijednost zaliha na njihovu neto prodajnu vrijednost	(404,660)	(1,464,158)
	1,815,906	588,339

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU
ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2005.**

(svi iznosi u Eur osim ako je drugačije naznačeno)

9. ZALIHE (Nastavak)

Promjene na ispravci vrijednosti zaliha, za period od 1. januara do 31. decembra 2005. godine, prikazane su u sljedećoj tabeli:

	Na dan 31. decembra	
	2004.	2005.
Stanje, 1. januara	(232,990)	(404,660)
Ispravke u toku godine	(171,670)	(1,136,096)
Naplaćeno u toku godine	-	76,598
Stanje, 31 decembra	(404,660)	(1,464,158)

10. POTRAŽIVANJA IZ POSLOVNIH ODNOSA

	Na dan 31. decembra	
	2004.	2005.
Potraživanja od kupaca u zemlji	22,299,736	21,793,095
Potraživanja od kupaca u inostranstvu	1,980,850	2,946,028
Potraživanja od povezanih pravnih lica	602,011	1,342,633
Potraživanja od Magyar Telekom Grupa	1,579	35,099
Potraživanja od Deutsche Telekom Grupa	1,106,145	1,436,910
Ostala potraživanja po osnovu poreza	56,808	1,494,451
Ostala potraživanja	71,112	28,003
	26,118,241	29,076,219
Ispravka vrijednosti	(9,017,698)	(11,777,243)
	17,100,543	17,298,976

Promjene na ispravci vrijednosti potraživanja iz poslovnih odnosa, za period od 1. januara do 31. decembra 2005. godine, prikazane su u sljedećoj tabeli:

	Na dan 31. decembra	
	2004.	2005.
Stanje, 1. januara	(7,373,390)	(9,017,697)
Ispravke u toku godine	(2,728,595)	(5,512,735)
Naplaćeno u toku godine	1,084,287	2,753,189
Stanje, 31 decembra	(9,017,698)	(11,777,243)

Ostala potraživanja po osnovu poreza u iznosu od EUR 1,494,451 na dan 31. decembra 2005. godine najvećim dijelom se odnose na preplaćeni porez na dodatnu vrijednost u iznosu od EUR 491,345 (31. decembar 2004. godine – EUR 56,808) i potraživanja od države za poreze i doprinose na otpremnine isplaćene u periodu od 2003. do 2004. godine kao što je predviđeno Kupoprodajnim ugovorom (EUR 975,971) – Odredba broj 7.2. – Posebne naknade.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU
ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2005.**

(svi iznosi u Eur osim ako je drugačije naznačeno)

11. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

Valuta u kojoj su izraženi kratkoročni finansijski plasmani je EUR, a kamatna stopa iznosi 7,5%

12. DATI AVANSI I AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

	Na dan 31. decembra	
	2004.	2005.
Procjena potraživanja po osnovu međunarodnih dolaznih poziva – direktni saobraćaj	1,725,245	2,159,601
Avansi plaćeni za obrtnu imovinu	16,634	134
Avansi plaćeni za nekretnine i opremu	2,845,808	657,630
Ostali unaprijed plaćeni troškovi	29,234	75,940
	<u>4,616,921</u>	<u>2,893,305</u>
Minus: Ispravka vrijednosti	(142,730)	(153,019)
	<u>4,474,191</u>	<u>2,740,286</u>

Promjene na ispravci vrijednosti za period od 1. januara do 31. decembra 2005. godine, prikazane su u sljedećoj tabeli:

	Na dan 31. decembra	
	2004.	2005.
Stanje, 1. januara	-	(142,730)
Ispravke u toku godine	(142,730)	(10,289)
Stanje, 31. decembra	<u>(142,730)</u>	<u>(153,019)</u>

Na dan 31. decembra 2005. godine iznos datih avansa i obračunatih, a nenaplaćenih prihoda u iznosu od EUR 1,839,826 (31. decembar 2004. godine - EUR 1,417,573) odnosi se na procjenjeni iznos potraživanja na osnovu međunarodnih dolaznih poziva, isključujući procijenjena potraživanja od kompanija Magyar Telekom Grupe i Deutsche Telekom Grupe.

13. GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI

	Na dan 31. decembra	
	2004.	2005.
EUR	4,987,759	3,799,747
USD	114,270	239,357
CHF	2,800	2,780
	<u>5,104,829</u>	<u>4,041,884</u>
Gotovina u blagajni	23,224	18,204
Žiro-račun	1,784,769	3,523,680
Depoziti sa dospijećem do 3 mjeseca	3,296,836	500,000
	<u>5,104,829</u>	<u>4,041,884</u>

Efektivna kamatna stopa na depozite iznosila je 2,5% u 2004. godini i 4% u 2005. godini. Sva finansijska sredstva sa dospijećem do 3 mjeseca su kratkoročni depoziti u bankama.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU
ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2005.**

(svi iznosi u Eur osim ako je drugačije naznačeno)

14. OSTALA IMOVINA

Izdvojena novčana sredstva kod Zajednice JPTT (koja se sastoji od subjekata koji pružaju telekomunikacione usluge iz republika bivše Jugoslavije) u iznosu od EUR 389,930 za 2005. godinu i EUR 373,195 za 2004. godinu su predviđena za posebne potrebe i korišćena su za izmirenje obaveza za međunarodni saobraćaj realizovan prije 1. jula 2002. godine preko Zajednice JPTT.

15. AKCIJSKI KAPITAL

	Na dan 31. decembra 2004.			Na dan 31. decembra 2005.		
	Broj akcija	%	Vrijednost	Broj akcija	%	Vrijednost
Upisani i uplaćeni kapital						
- Magyar Telekom	-	-	-	36,177,950	76,53	107,902,183
- QVT Fund LP	-	-	-	6,431,143	13,60	19,181,141
- Monte Adria Broker	-	-	-	94,551	0,20	282,002
	-	-	-	42,703,644	90,33	127,365,326
Vlada Republike Crne Gore	23,953,548	50,67	71,443,852	-	-	-
Zavod za zapošljavanje	213,080	0,45	635,532	-	-	-
Privatizacioni fondovi	9,514,409	20,12	28,377,676	-	-	-
Ostala pravna lica	1,029,471	2,18	3,070,500	1,943,903	4,11	5,797,768
Fizička lica	12,563,432	26,58	37,468,834	2,626,393	5,56	7,833,299
	47,273,940	100	140,996,394	47,273,940	100	140,996,394

Na dan 31. decembra 2005. godine nominalna vrijednost po akciji je iznosila EUR 2.98254. Akcije Društva se kotiraju na NEX Montenegro berzi. Na dan 31. decembra 2005. godine tržišna vrijednost po akciji iznosila je EUR 3.5500.

16. KREDITI I OSTALE DUGOROČNE OBAVEZE

	Na dan 31. decembra	
	2004.	2005.
Kratkoročni krediti od banaka	1,940,041	1,664,433
Dugoročni krediti od banaka	1,795,072	348,322
Ukupno krediti od banaka	3,735,113	2,012,755
Kratkoročne obaveze	913,730	1,185,232
Dugoročne obaveze	3,432,609	149,543
Ukupno ostale dugoročne obaveze	4,346,339	1,334,775
Ukupno krediti i ostale dugoročne obaveze	9,156,740	3,347,530

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU
ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2005.**

(svi iznosi u Eur osim ako je drugačije naznačeno)

16. KREDITI I OSTALE DUGOROČNE OBAVEZE (Nastavak)

	Godišnja kamatna stopa	Inicijalni iznos	31. decembra 2004. godine	31. decembra 2005. godine
Dugoročni krediti u zemlji				
- Montenegrobanka A.D., Podgorica	Šestomjesečni EURIBOR + 3,5%	1,300,000	935,113	812,754
- HVB Banka AD, Beograd	Šestomjesečni EURIBOR + 4,75%	3,200,000	2,800,000	1,200,000
Dugoročni krediti u inostranstvu				
- Ericsson Nikola Tesla, Zagreb	6,10% EURIBOR	10,181,470	3,532,597	614,647
- Slovenska izvozna družba d.d., Ljubljana	+ 1,85%	747,707	448,624	299,083
- Telekom Italija - "Bar-Krf"	2%	USD 1,962,050	365,118	421,046
			<u>7,146,339</u>	<u>2,534,776</u>
Ukupno dugoročne obaveze			<u>8,081,452</u>	<u>3,347,530</u>
Minus: Tekuće dospijeeće dugoročnih obaveza			<u>(5,372,650)</u>	<u>(2,849,665)</u>
			<u>2,708,802</u>	<u>497,865</u>

Dospijeeće dugoročnih obaveza prikazano je u narednoj tabeli:

	Na dan 31. decembra	
	2004.	2005.
- do jedne godine	6,447,938	2,849,665
- od jedne do dvije godine	2,304,229	497,865
- od dvije do tri godine	404,573	-
	<u>9,156,740</u>	<u>3,347,530</u>

Dugoročni kredit iskazan na dan 31. decembra 2005. godine u iznosu od EUR 1,200,000 odnosi se na kredit odobren od strane HVB Banke A.D., Beograd za izmirenje obaveza po osnovu Ugovora o izgradnji MIPNET mreže (Montenegrin IP service network) zaključenog između Društva i MDS informatički inženjering, Beograd. Otplata kredita se vrši u četiri polugodišnje rate, počevši od oktobra 2004. godine.

Efektivna kamatna stopa po osnovu pomenutog kredita iznosila je 9,1% u 2005. godini.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU
ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2005.**

(svi iznosi u Eur osim ako je drugačije naznačeno)

16. KREDITI I OSTALE DUGOROČNE OBAVEZE (Nastavak)

Dugoročni kredit iskazan na dan 31. decembra 2005. godine u iznosu od EUR 812,754 odnosi se na kredit odobren od strane Montenegrobanke A.D., Podgorica za finansiranje projekta uvođenja novog biling sistema odnosno nabavku hardvera, softvera, licence i implementacije biling sistema od dobavljača u inostranstvu ComArch S.A., Krakov - Poljska. Otplata kredita se vrši u jednakim tromjesečnim glavnničnim ratama i mjesečnim kamatama

Efektivna kamatna stopa za navedeni kredit iznosila je 5,55% u 2005. godini.

Obaveze po osnovu dugoročnih robnih kredita iskazanih na dan 31. decembra 2005. godine u iznosu od EUR 614,647 odnose se na vrijednost isporučene telekomunikacione opreme od inostranog dobavljača "Ericsson Nikola Tesla", Zagreb, Hrvatska. Otplate kredita i dospjelih kamata vrše se u deset tromjesečnih rata.

Efektivna kamatna stopa za navedeni kredit iznosila je 7,48% u 2005. godini.

Dugoročni kredit od Slovenske izvozne družbe d.d., Ljubljana iskazan na dan 31. decembra 2005. godine u iznosu od EUR 299,083 odnosi se na kredit odobren za izmirenje obaveza prema inostranom dobavljaču Iskra Elektrozeve d.d., Kranj za nabavku telekomunikacione opreme. Otplata kredita i dospjelih kamata vrši se u deset jednakih polugodišnjih rata, počevši od maja 2003. godine.

Efektivna kamatna stopa za navedeni kredit iznosila je 4,53% u 2005. godini.

Dugoročni kredit iskazan na dan 31. decembra 2005. godine u iznosu od EUR 421,046 odnosi se na obaveze po osnovu ugovora o izgradnji i održavanju podvodnog optičkog kabla od Krfa do Bara, koji je inicijalno bio zaključen između Hellenic Telecommunications Organization S.A. (OTE), Telekom Italija i Zajednice JPTT. Otplata kredita se vrši iz ostvarenih prihoda od međunarodnog saobraćaja i to putem kompenzacije potraživanja od Telekoma Italija. Navedeni kredit odobren je sa rokom dospeljeća do 30. septembra 2003. godine i godišnjom kamatnom stopom 2%.

Obaveze po osnovu navedenog kredita su prenijete sa JPTT na Telekom Srbiju i na Društvo u proporcionalnom iznosu. Telekom Srbija je preuzeo administraciju kredita i sada je u direktnim kontaktima sa Telekom Italija. Uslijed uzastopnih promjena ugovornih strana, usaglašavanje i shodno tome i sama otplata kredita je dugotrajan proces. Do datuma sastavljanja ovih finansijskih izvještaja, nema novih informacija koje se odnose na prikazanu obavezu.

17. REZERVISANJA

	Na dan 31. decembra	
	2004.	2005.
Stanje, 1. januara	1,028,723	1,080,197
Povećanja	76,260	8,899,657
Iskorišćeni iznos rezervisanja	(24,786)	(5,893,772)
	1,080,197	4,086,082
Minus: dugoročni dio	(1,080,197)	(1,875,478)
Stanje, 31. decembra	-	2,210,604

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU
ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2005.**

(svi iznosi u Eur osim ako je drugačije naznačeno)

17. REZERVISANJA (Nastavak)

	Otpremnine	Sudski sporovi	Pošta	Beneficije zaposlenima	Ukupno
1. januar 2004.	-	-	-	1,028,723	1,028,723
Rezervisanja u toku godine	-	-	2,245,288	75,929	2,321,217
Iskorišćeno u toku godine	-	-	(1,170,000)	(24,455)	(1,194,455)
1. januar 2005.	-	-	1,075,288	1,080,197	2,155,485
Rezervisanja u toku godine	5,295,302	1,223,373	2,380,982	-	8,899,657
Iskorišćeno u toku godine	(5,295,302)	(212,769)	(1,075,288)	(385,701)	(5,893,772)
31. decembar 2005.	-	1,010,604	2,380,982	694,496	4,086,082
Minus: dugoročni dio	-	-	(1,180,982)	(694,496)	(1,875,478)
Tekuće rezervisanje	-	1,010,604	1,200,000	-	2,210,604

a) Beneficije zaposlenima

	Rezervisanja za jubilarne nagrade	Rezervisanja za otpremnine	Ukupno
1. januar 2004. godine	724,745	303,978	1,028,723
Povećanja	38,160	13,340	51,500
Iskorišćeni iznos rezervisanja	-	-	-
31. decembar 2004. godine	762,905	317,318	1,080,197
Minus: dugoročni dio	(752,876)	(315,484)	(1,068,334)
Tekuće dospijeće	10,029	1,834	11,863
1. januar 2005. godine	762,879	317,318	1,080,197
Povećanja	-	-	-
Iskorišćeni iznos rezervisanja	272,581	113,120	385,701
31. decembar 2005. godine	490,298	204,198	694,496
Minus: dugoročni dio	(441,935)	(200,763)	(642,698)
Tekuće dospijeće	48,363	3,435	51,798

Rezervisanja za beneficije zaposlenima izvršena su na osnovu sadašnje vrijednosti očekivanih budućih isplata zaposlenima po osnovu jubilarnih nagrada i otpremnina za odlazak u penziju nakon ispunjavanja uslova, koje su predviđene Pojedinačnim kolektivnim ugovorom Društva.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU
ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2005.**

(svi iznosi u Eur osim ako je drugačije naznačeno)

17. REZERVISANJA (Nastavak)

Prema navedenom Pojedinačnom kolektivnom ugovoru Telekoma CG:

- Poslodavac je u obavezi da isplati otpremnine zaposlenima u iznosu 10 minimalnih osnovnih cijena rada ustanovljene u Društvu nakon ispunjavanja uslova. Isplata dopijeva na dan penzionisanja, ali ne kasnije od 30 dana nakon posljednjeg radnog dana zaposlenog.
- Poslodavac je u obavezi da isplati jubilarne nagrade zaposlenima u skladu sa navedenim:
 - za 10 godina staža u Društvu, iznos 3 minimalne osnovne cijene rada ustanovljene u Društvu;
 - za 20 godina staža u Društvu, iznos 5 minimalne osnovne cijene rada ustanovljene u Društvu;
 - za 30 godina staža u Društvu, iznos 7 minimalne osnovne cijene rada ustanovljene u Društvu;
 - za 39 godina staža u Društvu, iznos 9 minimalne osnovne cijene rada ustanovljene u Društvu;

Doprinosi za penziona i invalidsko osiguranje i ostala socijalna davanja Republike Crne Gore priznaju se kao trošak perioda u kojem ih je zaposleni zaradio.

b) Rezervisanja za finansiranje Pošte

Na osnovu Aneksa Ugovora o međusobnim odnosima preduzeća koja su nastala statusnom promjenom - podjelom JP PTT Crne Gore, novopreuzete obaveze Društva prema Pošti za period od 1. januara 2004. do 31. decembra 2007. godine iznose EUR 4,800,000. Aneksom Ugovora se precizira da Odbor direktora Društva zadržava pravo, da nakon 31. decembra 2005. godine preispita mogućnost daljeg obezbjeđenja i uplate sredstava za finansiranje Pošte. U skladu sa navedenim, obaveze Društva prema Pošti za period od 1. januara 2006. do 31. decembra 2007. godine iznose EUR 1,200,000. U skladu sa odlukom rukovodstva Društva, osnov za obračun sadašnje vrijednosti očekivanih budućih isplata predstavlja primjena godišnje kamatne stope od 7,5%.

c) Rezervisanja za sudske sporove

Rezervisanja za sudske sporove u iznosu EUR 1,010,604 najvećim dijelom se odnose na kompenzaciju za štetu nanijetu uslijed prekida telefonskih kablova i prekida rada govornica (EUR 497,576), kao i sudski spor pokrenut od strane zaposlenih Radio-difuznog centra za neplaćeni prekovremeni rad i godišnji odmor u periodu od 1997. do 2005. godine (EUR 300,000).

18. ODLOŽENI POREZI

a) Odložene poreske obaveze

	Na dan 31. decembra	
	2004.	2005.
Stanje na početku godine	1,663,039	1,538,080
Obračunati odloženi porez u toku godine	(124,959)	478,297
Stanje na kraju godine	1,538,080	2,016,377

Odložene poreske obaveze se odnose na privremene razlike između osnovice po kojoj se nekretnine, oprema i nematerijalna ulaganja priznaju u poreskom bilansu i iznosa po kojima su ta sredstva iskazana u finansijskim izvještajima Društva.

Na dan 31. decembra 2005. godine, Društvo nije imalo poreskih kredita.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU
ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2005.**

(svi iznosi u Eur osim ako je drugačije naznačeno)

18. ODLOŽENI POREZI (Nastavak)

b) Porez na dobit

	Na dan 31. decembra	
	2004.	2005.
Obračunati tekući porez u toku godine	36,167	-
Obračunati odloženi porez u toku godine	(124,959)	478,297
Stanje na kraju godine	(88,792)	478,297

Odložene poreske obaveze

	Stanje, 31. decembra 2003.	Efekat na bilans uspjeha	Stanje, 31. decembra 2004.	Efekat na bilans uspjeha	Stanje, 31. decembra 2005.
Nematerijalna ulaganja	871,126	64,979	794,087	248,714	226,842
Nekretnine i oprema	791,913	59,980	743,993	229,583	1,789,535
Ukupno	1,663,039	124,959	1,538,080	478,297	2,016,377

Odložene poreske obaveze se odnose na privremene razlike između osnovice po kojoj se nekretnine, oprema i nematerijalna ulaganja priznaju u poreskom bilansu i iznosa po kojima su ta sredstva iskazana u finansijskim izvještajima Društva. Sve privremene razlike se odnose na značajno veće stope poreske amortizacije.

Na dan 31. decembra 2005. godine Društvo ima otvoren period za poresku inspekciju koja je počela 1 septembra 2004. godine.

Na dan 31. decembra 2005. godine, Društvo nije imalo poreskih gubitaka raspoloživih za buduće periode.

Na dan 31. decembra 2004. i 2005. godine, Društvo nije priznalo odložene poreske obaveze za porez po odbitku i ostale poreze koji mogu biti plaćeni na neraspoređenu dobit određenih povezanih pravnih lica. Na dan 31. decembra 2005. godine, neraspoređena dobit je iznosila EUR 14,576,496 (EUR 9,639,715).

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU
ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2005.**

(svi iznosi u Eur osim ako je drugačije naznačeno)

18. ODLOŽENI POREZI (Nastavak)

c) Usaglašavanje pretpostavljenog poreza na dobit i poreza na dobit iskazanog u poreskom bilansu

Porez na dobit Preduzeća prije oporezivanja se razlikuje od teorijskog iznosa koji bi nastao primenom prosečne ponderisane poreske stope i bio bi kao što sledi:

	Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2004.	2005.
Dobit u bilansu uspjeha prije oporezivanja	8,971,608	2,310,439
Poreska stopa 9%	-	207,940
Poreska stopa (prosjek 19.9%)	1,789,322	-
Troškovi koji se ne priznaju	268,788	285,439
Ostala usaglašavanja	342,121	39,588
Efekat promjene poreske stope (9%)	(1,874,876)	-
Olakšice po osnovu investicija u osnovna sredstva	(15,500)	-
Prihodi od dividendi	(598,646)	(54,670)
	(88,792)	478,297

U 2004. godini stope poreza na dobit primjenjivane su u skladu sa sljedećim pravilima: do EUR 100,000 primjenjivana je stopa od 15%, a za iznose iznad EUR 100,000 primjenjivana je stopa od 20%.

Prihod od dividendi nije oporezovan s obzirom da je plaćen iz dobiti povezanih pravnih lica nakon oporezivanja.

19. KRATKOROČNE OBAVEZE IZ POSLOVANJA

	Na dan 31. decembra	
	2004.	2005.
Dobavljači u zemlji	5,606,360	2,674,179
Dobavljači u inostranstvu	1,211,957	2,068,512
Obaveze po osnovu naknade za UMTS licencu	1,692,900	121,492
Zarade i naknade zarada	55	500
Obaveze po osnovu ostalih poreza i socijalnog osiguranja	1,270,005	1,007,497
Obaveze prema pridruženim društvima	503,244	1,438,355
Obaveze prema Magyar Telekom Grupi	5,768	31,398
Obaveze prema Deutche Telekom Grupi	19,118	331,157
Ostale kratkoročne obaveze iz poslovanja	110,716	2,485,197
	10,420,122	10,158,287

Obaveze prema Agenciji za telekomunikacije Republike Crne Gore, koje su na dan 31. decembra 2005. godine iznosile EUR 121,492 odnose se na obaveze po osnovu naknade za korišćenje UMTS licence za obavljanje javnih fiksnih telekomunikacionih usluga. Navedena licenca obezbjeđuje Društvu pravo da instalira, održava i koristi u poslovanju javne centrale za fiksnu telefonsku mrežu. U skladu sa navedenim, Društvo je u obavezi da plaća naknadu u iznosu od 1% godišnjih prihoda po osnovu dobijene licence.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU
ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2005.**

(svi iznosi u Eur osim ako je drugačije naznačeno)

19. KRATKOROČNE OBAVEZE IZ POSLOVANJA (Nastavak)

Obračunati troškovi u iznosu od EUR 4,339,479 predstavljaju procijenjene obaveze po osnovu međunarodnih dolaznih poziva, isključujući procijenjene obaveze po osnovu međunarodnih dolaznih poziva prema Magyar Telekom Grupi i Deutche Telekom Grupi. Obračunati rashodi koji se odnose na Magyar Telekom Grupi i Deutche Telekom Grupi su prikazani u napomeni Transakcije sa povezanim licima (napomena 30).

20. PRIMLJENI AVANSI I PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

	Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2004.	2005.
Obračunate obaveze - procjena po osnovu međunarodnih odlaznih poziva	372,537	667,963
Unaprijed obračunate obaveze za Magyar Telekom Grupa	16,338	8,696
Unaprijed obračunate obaveze za Deutsche Telekom Grupa	93,256	42,723
Obaveze po osnovu kamata i troškova finansiranja	121,708	6,774
Obaveze po osnovu dividendi	96,909	56,785
Obaveze po osnovu primljenih avansa	-	131,501
Ostala pasivna razgraničenja	539,372	3,671,516
	1,240,120	4,585,958

Na dan 31. decembra 2005. godine pretplate kupaca iznosile su EUR 132,402.

21. PRIHODI USLUGA FIKSNE TELEFONIJE I OSTALI PRIHODI

	Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2004.	2005.
Pretplata, konekcija i ostali prihodi	7,137,513	7,188,599
Prihodi od odlaznih domaćih poziva	27,953,826	25,920,909
Prihodi od odlaznih međunarodnih poziva	5,587,383	5,213,537
Ukupni prihodi od odlaznih poziva	33,541,209	31,134,446
Prihodi od dolaznih domaćih poziva	12,370,357	14,162,267
Prihodi od dolaznih međunarodnih poziva	8,875,044	9,160,365
Ukupni prihodi od dolaznih poziva	21,245,401	23,322,632
Iznajmljene linije i prenos podataka	3,539,573	3,951,182
Prihodi od prodaje opreme	581,703	530,833
Ostali prihodi	3,162,326	1,765,808
Ukupni prihodi usluga fiksne telefonije	69,207,725	67,893,500

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU
ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2005.**

(svi iznosi u Eur osim ako je drugačije naznačeno)

22. OSTALI POSLOVNI DOBICI

	Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2004.	2005.
Dividende	3,018,230	212,964
Prihodi od kamata	271,264	221,871
Dobici po osnovu svođenja na fer vrijednost plasmana u akcije "Crnogorske komercijalne banke"	-	3,585,606
Svođenje na neto ostvarivu prodajnu vrijednost dugoročnih potraživanja po osnovu prodaje Radio difuznog centra (napomena 8)	-	657,480
	3,289,494	4,677,921

23. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

	Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2004.	2005.
Troškovi neto zarada i naknada zarada	6,621,477	6,752,812
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada	8,116,406	7,363,801
Otpremnine za napuštanje radnog mjesta , otpremnine za odlazak u penziju prije ispunjavanja uslova za penzionisanje i jubilarne nagrade	264,911	5,295,302
Troškovi putovanja	243,035	174,479
Beneficije	2,344,236	1,499,862
	17,590,065	21,086,256

Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada obuhvataju doprinose za penziono osiguranje u iznosu od EUR 3,020,106 u 2004. godini i EUR 2,672,079 u 2005. godini.

Beneficije, između ostalog obuhvataju: zimnicu i regres, topli obrok, troškove prevoza zaposlenih i sl.

24. TROŠKOVI KORIŠĆENJA USLUGA DRUGIH OPERATERA

	Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2004.	2005.
Troškovi korišćenja usluga fiksnih i mobilnih operatera u zemlji	13,895,812	13,171,685
Troškovi korišćenja usluga fiksnih i mobilnih operatera u inostranstvu	2,780,246	2,905,351
	16,676,058	16,077,036

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU
ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2005.**

(svi iznosi u Eur osim ako je drugačije naznačeno)

25. OSTALI POSLOVNI RASHODI

	Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2004.	2005.
Troškovi materijala, održavanja i naknade za izvršene usluge	5,230,775	4,366,526
Troškovi rezervisanja (napomena 17)	2,245,288	3,604,355
Gubici po osnovu prodaje RDC-a (napomena 8)	2,272,656	-
Troškovi telekomunikacione licence	755,400	728,952
Sponzorstva	734,736	1,717,070
Opštinske takse	561,175	3,078,627
Naknade	511,958	411,436
Marketing	268,086	406,575
Savjetodavne usluge	133,432	2,708,368
Troškovi zakupa	950,286	974,309
Ispravka vrijednosti sumnjivih potraživanja	3,731,308	4,315,933
Ostali poslovni rashodi	3,221,526	2,362,256
	20,616,626	24,674,407

Troškovi sponzorstva, koji su na dan 31. decembra 2004. godine iznosili EUR 734,736 odnosno na dan 31. decembra 2005. godine EUR 1,717,070, predstavljaju najvećim dijelom, troškove sponzorstva košarkaškog kluba "Budućnost".

Troškovi savjetodavnih usluga, koji su na dan 31. decembra 2005. godine iznosili EUR 2,712,485 uglavnom se odnose na konsultantske usluge Magyar Telekom koje su nastale u skladu sa Ugovorom o pružanju usluga između Društva i Magyar Telekom Telecommunication Company LTD. U skladu sa odredbama navedenog ugovora, Magyar Telekom može pružati menadžerske, kadrovske, administrativne, finansijske i računovodstvene, inženjering, marketing i ostale međunarodne telekomunikacione usluge povezanim pravnim licima u Crnoj Gori.

Troškovi opštinskih taksi se odnose na naknade za korišćenje opštinskog zemljišta na kom se nalaze objekti, telekomunikaciona mreža, podzemni kablovi i stubovi. Povećanje navedenih troškova zavisi od usvajanja "Zakona o finansiranju lokalnih samouprava" koji dozvoljava svakoj opštini da samostalno određuje iznose navedenih naknada.

Troškovi savjetodavnih usluga u 2005. godini uključuju iznos EUR 580,000 plaćenog po osnovu ugovora zaključenog sa preduzećem Sigma (napomena 1).

Troškovi rezervisanja u iznosu od EUR 3,604,355 za 2005. godinu najvećim dijelom se odnose na rezervisanja u toku godine po osnovu sudskih sporova i rezervisanja za finansiranje Pošte Crne Gore d.o.o., Podgorica

26. FINANSIJSKI PRIHODI

	Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2004.	2005.
Pozitivne kursne razlike	398,273	958,195
	398,273	958,195

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU
ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2005.**

(svi iznosi u Eur osim ako je drugačije naznačeno)

27. FINANSIJSKI RASHODI

	Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2004.	2005.
Rashodi kamata	(685,841)	(351,002)
Negativne kursne razlike	(885,923)	(411,870)
	<u>(1,571,764)</u>	<u>(762,872)</u>

28. ZARADE PO AKCIJI

	Na dan 31. decembra	
	2004.	2005.
Neto dobit obračunskog perioda iz redovnog poslovanja	9,060,400	1,832,142
Prosječan ponderisani broj izdatih akcija	67,367,778	67,367,778
Osnovna zarada / (gubitak) po akciji		
- iz redovnog poslovanja	<u>0.1345</u>	<u>0.0272</u>
Osnovna zarada po akciji, neto	<u>0.1345</u>	<u>0.0272</u>

Obračun prosječnog ponderisanog broja izdatih akcija za period od 1. januara do 31. decembra 2005. i 2004. godine uključuje smanjenje ukupnog broja izdatih običnih akcija u iznosu 10,367,310, kao i usitnjavanje običnih akcija (u proporciji dvije za jednu) izvršenu na osnovu Odluke Skupštine akcionara Društva od 5. marta 2004. godine .

Društvo nema potencijalnih razrijeđenih (smanjenih) običnih akcija.

29. DIVIDENDA PO AKCIJI

Tokom 2004. godine, objavljene su i isplaćene dividende po osnovu raspodjele dobiti za 2003. godinu u iznosu od EUR 5,042.088. Dividenda po akciji je iznosila EUR 0,1067. Društvo nije objavilo iznos dobiti za raspodjelu za 2005. godinu.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU
ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2005.**

(svi iznosi u Eur osim ako je drugačije naznačeno)

30. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM PRAVNIM LICIMA

Kompanija Deutsche Telekom AG (sa sjedištem u Njemačkoj) je krajnji vlasnik Društva. Internet Crne Gore je internet provajder privredno društvo koje je u potpunom vlasništvu Telekoma Crne Gore.

Sve transakcije sa povezanim licima nastaju u redovnom toku poslovanja i njihova vrijednost nije materijalno značajno drugačija od uslova koji preovlađuju u drugim transakcijama.

Transakcije sa povezanim licima uključuju pružanje telekomunikacionih usluga i iznajmljivanje linija.

I Obaveze

	Na dan 31. decembra	
	2004.	2005.
<i>Monet d.o.o., Podgorica</i>		
Interkonekcija	341,770	1,367,948
Usluge mobilne telefonije	13,524	50,844
Obaveze po osnovu zajedničkog ulaganja	147,950	-
Odloženi prihod od iznajmljivanja	61,585	55,548
Ostalo	-	2,944
	<u>564,829</u>	<u>1,477,284</u>
<i>Internet Crne Gore d.o.o., Podgorica</i>		
Naknada za korišćenje ADSL	-	16,619
	<u>-</u>	<u>16,619</u>
<i>Ukupno –Grupa Telekoma Crne Gore</i>	<u>564,829</u>	<u>1,493,903</u>
<i>Magyar Telekom</i>		
Interkonekcija	5,092	20,337
	<u>5,092</u>	<u>20,337</u>
<i>Makedonski telekomunikacii</i>		
Interkonekcija	17,013	19,757
	<u>17,013</u>	<u>19,757</u>
<i>Ukupno – Magyar Telekom Grupa</i>	<u>22,105</u>	<u>40,094</u>
<i>Deutsche Telekom</i>		
Interkonekcija	35,207	120,941
	<u>35,207</u>	<u>120,941</u>
<i>T - Hrvatski telekom</i>		
Interkonekcija	76,623	252,939
	<u>76,623</u>	<u>252,939</u>
<i>Slovenske Telekomunikacije</i>		
Interkonekcija	544	-
	<u>544</u>	<u>-</u>
<i>Ukupno - Deutsche Telekom Grupa</i>	<u>112,374</u>	<u>373,880</u>

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU
ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2005.**

(svi iznosi u Eur osim ako je drugačije naznačeno)

30. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM PRAVNIM LICIMA (Nastavak)

II Potraživanja

	Na dan 31. decembra	
	2004.	2005.
<i>Monet d.o.o., Podgorica</i>		
Interkonekcija	521,610	1,098,879
Iznajmljene linije	-	142,345
Usluge fiksne telefonije	790	2,921
Ostale usluge	11,141	26,028
	<u>533,541</u>	<u>1,270,172</u>
<i>Internet Crne Gore d.o.o., Podgorica</i>		
Usluge fiksne telefonije	824	973
Iznajmljene linije	-	7,722
Ostale usluge	7,248	9,817
	<u>8,072</u>	<u>18,512</u>
<i>Montenegrocard d.o.o., Podgorica</i>		
Usluge fiksne telefonije	54,445	47,996
Ostale usluge	5,953	5,953
	<u>60,398</u>	<u>53,949</u>
Minus: Obezvrjeđenje	-	(5,953)
	<u>60,398</u>	<u>47,996</u>
Ukupno –Grupa Telekom Crne Gore	<u>602,011</u>	<u>1,336,680</u>
<i>Magyar Telekom</i>		
Interkonekcija	6,763	52,433
	<u>6,763</u>	<u>52,433</u>
<i>Makedonski telekomunikacii</i>		
Interkonekcija	5,277	18,431
	<u>5,277</u>	<u>18,431</u>
Ukupno - Magyar Telekom Grupa	<u>12,040</u>	<u>70,864</u>
<i>Deutsche Telekom</i>		
Interkonekcija	1,337,112	411,633
	<u>1,337,112</u>	<u>411,633</u>
<i>T - Hrvatski telekom</i>		
Interkonekcija	63,495	1,286,831
	<u>63,495</u>	<u>1,286,831</u>
<i>Slovenske Telekomunikacije</i>		
Interkonekcija	2,748	-
	<u>2,748</u>	<u>-</u>
Ukupno - Deutsche Telekom Grupa	<u>1,403,356</u>	<u>1,698,465</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU
ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2005.

(svi iznosi u Eur osim ako je drugačije naznačeno)

30. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM PRAVNIM LICIMA (Nastavak)

III Prihodi	Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2004.	2005.
<i>Monet d.o.o., Podgorica</i>		
- Interkonekcija	3,214,282	3,267,779
- Prihodi od zakupa telekomunikacionih vodova	559,313	638,964
- Prihodi od telekomunikacione usluge	13,520	7,388
- Ostali prihodi	49,151	54,241
	<u>3,836,266</u>	<u>3,968,372</u>
<i>Internet Crna Gora d.o.o., Podgorica</i>		
- Prihodi od telekomunikacionih usluga	10,170	9,229
- Prihodi od zakupa telekomunikacionih vodova	249,900	297,000
- Globalni pristup internetu	788,361	1,071,360
- ISDN pretplata PRA	68,875	131,374
- Ostali prihodi	-	69,506
	<u>1,117,306</u>	<u>1,578,469</u>
<i>Montenegrocard d.o.o., Podgorica</i>		
- Prihodi od telekomunikacionih usluga	126,003	77,516
	<u>126,003</u>	<u>77,516</u>
	<u>5,079,575</u>	<u>5,624,357</u>
<i>Magyar Telekom</i>		
Interkonekcija	15,129	52,667
	<u>15,129</u>	<u>52,667</u>
<i>Makedonski telekomunikaciji</i>		
Interkonekcija	71,299	86,125
	<u>71,299</u>	<u>86,125</u>
<i>Ukupno - Magyar Telekom Grupa</i>		
	<u>86,428</u>	<u>138,792</u>
<i>Deutsche Telekom</i>		
Interkonekcija	1,548,340	715,631
	<u>1,548,340</u>	<u>715,631</u>
<i>Hrvatski telekom</i>		
Interkonekcija	572,217	2,579,348
	<u>572,217</u>	<u>2,579,348</u>
<i>Slovenske Telekomunikacije</i>		
Interkonekcija	1,859	-
	<u>1,859</u>	<u>-</u>
<i>Ukupno - Deutsche Telekom Grupa</i>		
	<u>2,122,416</u>	<u>3,294,979</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU
ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2005.

(svi iznosi u Eur osim ako je drugačije naznačeno)

30. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM PRAVNIM LICIMA (Nastavak)

IV Rashodi	Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2004.	2005.
<i>Monet d.o.o., Podgorica</i>		
Interkonekcija	4,690,711	4,539,285
Usluge mobilne telefonije	120,835	110,467
Ostali rashodi	6,082	16,258
	<u>4,817,628</u>	<u>4,666,010</u>
<i>Internet Crna Gora d.o.o., Podgorica</i>		
Zakupi	9,356	-
Ostalo	2,200	66,693
	<u>11,556</u>	<u>66,693</u>
<i>Ukupno –Grupa Telekom Crne Gore</i>	<u>4,829,184</u>	<u>4,732,703</u>
<i>Magyar Telekom</i>		
Interkonekcija	11,647	26,882
	<u>11,647</u>	<u>26,882</u>
<i>Makedonski telekomunikacii</i>		
Interkonekcija	117,430	112,339
	<u>117,430</u>	<u>112,339</u>
<i>Ukupno - Magyar Telekom Grupa</i>	<u>129,078</u>	<u>139,221</u>
<i>Deutsche Telekom</i>		
Interkonekcija	503,516	322,148
	<u>503,516</u>	<u>322,148</u>
<i>T - Hrvatski telekom</i>		
Interkonekcija	379,516	349,044
Iznajmljene linije	127,892	139,631
	<u>507,409</u>	<u>488,675</u>
<i>Slovenske Telekomunikacije</i>		
Interkonekcija	544	-
	<u>544</u>	<u>-</u>
<i>Ukupno - Deutsche Telekom Grupa</i>	<u>1,011,468</u>	<u>810,824</u>

U 2005. godini Društvo je ponudilo kratkoročne naknade rukovodstvu u bruto iznosu EUR 475,244, plate i bonuse višem rukovodstvu Društva koji su članovi ili stalno pozvani da učestvuju u radu Rukovodećeg komiteta Grupe Telekom Crna Gora i kao i naknade za raskid ugovora o radu u iznosu od EUR 57,998. Navedene naknade uključuju pripadajuće doprinose državnom penzionom fondu i ostale socijalne doprinose. Do zaključno sa 31. decembrom 2005. godine nisu odobravani krediti ovim zaposlenima.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU
ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2005.**

(svi iznosi u Eur osim ako je drugačije naznačeno)

30. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM PRAVNIM LICIMA (Nastavak)

Ugovori sa višim rukovodstvom Društva

U novembru 2004. godine potpisani su Aneksi ugovora o zaradi, pravima, obavezama i odgovornostima višeg rukovodstva Društva, kao i novi Ugovori o zaradi, pravima, obavezama i odgovornostima sa članovima višeg rukovodstva Društva sa kojima prethodno pomenuto nije regulisano. Ovi ugovori regulišu pitanja neto zarada koje se kreću od 2 do 5 prosječnih neto zarada u Društvu uvećanih za 0,5-0,75% za svaku godinu rada, odnosno zakonsko uvećanje za radni staž.

Pored toga, navedeni aneksi i ugovori regulišu pitanja u slučaju razrješenja ili raskida ugovora o zaradi, pravima, obavezama i odgovornostima višeg rukovodstva Društva, kao i pitanja koja regulišu trajanje mandatnog perioda (uglavnom 5 godina).

Aneksi i ugovori predviđaju jedno od dolje navedenih prava viših rukovodilaca Društva:

- ugovor o radu na neodređeno vrijeme (izuzev članova Odbora direktora koji nisu u radnom odnosu u Društvu);
- zaradu u narednih 6 mjeseci (izuzev članova Odbora direktora koji nisu u radnom odnosu u Društvu);
- otpremninu za odlazak u penziju u iznosu od 12 mjesečnih zarada isplaćenih u mjesecu koji prethodi raskidu Ugovora.

U skladu sa gore navedenim, maksimalne potencijalne obaveze Društva po osnovu razrješenja ili raskida navedenih aneksa ugovora i ugovora, u zavisnosti da li bi se više rukovodstvo Društva opredijelilo za isplatu zarada ili otpremnina, iznosile bi oko EUR 225,745, odnosno EUR 184,699.

31. POTENCIJALNE OBAVEZE

a) Zaštita životne sredine

Propisi koji se odnose na zaštitu životne sredine Republike Crne Gore se nalaze u procesu razvoja i Društvo na dan 31. decembra 2005. godine nije iskazalo bilo kakve obaveze za predviđene troškove, uključujući pravne i konsultantske naknade, studije lokacija, osmišljavanje i implementaciju planova restauracije koji se odnose na zaštitu životne sredine. Rukovodstvo Preduzeća smatra da troškovi vezani za zaštitu životne sredine nisu materijalno značajni.

b) Sudski sporovi

Društvo sa stanjem na dan 31. decembra 2005. godine, vodi sudske sporove u kojima se javlja kao tužilac i tuženi. Po procjeni rukovodstva, ukupna vrijednost sudskih sporova, bez procijenjenih efekata zateznih kamata, u kojima je Društvo tuženi iznosi EUR 1,010,604. Društvo je izvršilo rezervisanja za eventualne obaveze po navedenim sporovima (napomena 17).

32. POTENCIJALNA SREDSTVA

Ukupna vrijednost sudskih sporova sa stanjem na dan 31. decembra 2005. godine u kojima je Društvo tužilac iznosi EUR 6,466,953. Navedeni sudski sporovi vode se protiv pretplatnika, pravnih i fizičkih lica radi naplate potraživanja.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU
ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2005.**

(svi iznosi u Eur osim ako je drugačije naznačeno)

33. PREUZETE OBAVEZE

	Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2004.	2005.
Ugovorene obaveze po osnovu :		
- nabavke opreme	-	147,750
- nabavke nematerijalnih ulaganja	-	540,000
- sufinansiranja Univerziteta Crne Gore	-	100,000
- finansiranja Pošte Crne Gore	2,400,000	-
Ukupno	2,400,000	787,750
	Dospijeće do 1 godine	Total
Ugovorene obaveze po osnovu:		
- nabavke opreme	147,750	147,750
- nabavke nematerijalnih ulaganja	540,000	540,000
- sufinansiranja Univerziteta Crne Gore	100,000	100,000
Ukupno	787,750	787,750

a) Upotrebne dozvole

U skladu sa mišljenjem rukovodstva Društva, budući troškovi mogu nastati u vezi sa pribavljanjem već zahtijevanih dozvola za korišćenje mreža, optika, transmisija i ostale opreme. Pored toga, na osnovu kupoprodajnog ugovora zaključenog 15. marta 2005. godine između Vlade Republike Crne Gore i Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, kao Prodavca i Matav Hungarian Telecommunication Company, kao Kupca, Prodavac je u obavezi da omogući Društvu dostavljanje kompletiranih molbi relevantnoj javnoj instituciji za obezbjeđivanje svih preostalih dozvola za nastavljavanje i) obavljanja poslovanja i/ili ii) vlasništva i/ili poslovanja sa njihovim sredstvima postojećim na datum potpisivanja Ugovora. Nije bilo moguće kvantifikovati potencijalne troškove koji se odnose na ovo pitanje. Izvještaj o procjeni KMPG ne uključuje procjenu potencijalne obaveze Društva po ovom osnovu. Rukovodstvo nije u poziciji da procijeni iznos, niti efekat obaveza po osnovu navedenih upotrebnih dozvola.

b) Potencijalni sporni ugovor

U skladu sa kupoprodajnim ugovorom zaključenim 15. marta 2005. godine između Vlade Republike Crne Gore i Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, kao Prodavca i Magyar Telekom, kao Kupca, Kupac je u obavezi da omogući Društvu zaključivanje ugovora sa Radio Difuznim Centrom za zakup optičkih vlaknastih kapaciteta za transmisiju TV i radio signala i Univerziteta Crne Gore o obezbjeđivanju kapaciteta za konekciju. U oba slučaja evidentno je da ugovorne strane neće platiti bilo kakvu kompenzaciju za korišćenje ovih kapaciteta. Na dan 30. septembra 2005. godine, nisu zaključeni ugovori i nije moguće utvrditi vrijednost predloženih usluga. KPMG izvještaj o procjeni ne sadrži procjenu potencijalne obaveze Društva po ovom osnovu. Na osnovu raspoloživih informacija, rukovodstvo nije bilo u mogućnosti da procijeni iznos i uticaj ugovora sa Univerzitetom Crne Gore. Na dan 31. decembra 2005. godine nije zaključen takav ugovor.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU
ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2005.**

(svi iznosi u Eur osim ako je drugačije naznačeno)

34. DEVIZNI KURSEVI

Zvanični kursevi valuta koje su korišćene za preračun deviznih pozicija bilansa stanja u EUR na dan 31. decembra 2005. i 31. decembra 2004. godine bili su sljedeći:

	31. decembra 2004.	31. decembra 2005.
SDR	1,13778	1,21155
USD	0,7351	0,84770

35. PRILIVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI

	Godina koja se završava 31. decembra	
	2004.	2005.
Neto dobit	9,060,400	1,832,142
Porez na dobit	88,792	478,297
Neto finansijski prihodi	1,173,491	351,002
Amortizacija	7,221,500	8,277,466
Povećanje /(smanjenje) obaveza	(1,594,362)	6,089,888
Promjene na zalihama	996,221	1,227,567
Povećanje /(smanjenje) potraživanja	(2,768,674)	864,629
Druge negotovinske stavke	2,549,594	(3,857,610)
Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	16,726,962	15,263,381

36. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

U skladu sa Odlukom Deutsche Telekoma i Magyar Telekoma 23. maja 2006. godine Skupština akcionara Društva je odobrila uvođenje „T“ brendova u Crnoj Gori. U skladu sa navedenim, 3. jula 2006. godine Skupština akcionara je odobrila i izmjenu naziva Društva u „Crnogorski telekom A.D.“. Novi naziv Društva registrovan je 25. septembra 2006. godine u Centralnom registru Privrednog suda u Podgorici pod registarskim brojem 4-0000618/14.

Društvo je do kraja 2005. godine koristilo poslovnu zgradu čija je neto knjigovodstvena vrijednost iznosila EUR 1,565,696. U skladu sa Odlukom rukovodstva Društva, Društvo se preselilo u novu poslovnu zgradu odnosno napustilo staru i po tom osnovu 31. maja 2006. godine izvršena je reklasifikacija ukupne vrijednosti stare zgrade sa bilansne pozicije nekretnina i opreme na “imovinu namijenjenu preprodaji”. Na osnovu izvještaja nezavisnog procjenitelja, odnosno u skladu sa zahtjevima MSFI 5, Društvo je izvršilo priznavanje gubitka po osnovu obezvrjeđenja vrijednosti imovine u trenutku transfera u iznosu EUR 794,673 (uključujući procijenjene troškove prodaje) odnosno svođenje vrijednosti poslovne zgrade na njenu neto ostvarivu – fer vrijednost.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU
ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2005.**

(svi iznosi u Eur osim ako je drugačije naznačeno)

36. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA (Nastavak)

Na kraju 2005. godine Društvo je posjedovalo 11,47% učešća u Crnogorskoj komercijalnoj banci ("Banka") u iznosu od EUR 5,345,333 (napomena 7). Nakon uspješno sprovedenog procesa privatizacije u 2006. godini, 100% akcija Banke je prodato mađarskoj banci OTP Bank NyRt. U skladu sa kupoprodajnim ugovorom koji je zaključen 29. avgusta 2006. godine i dopunjen 15. decembra 2006. godine, ponuda za banku je iznosila EUR 104,000,000, od čega iznos je EUR 11,936,707 pripao Društvu. Transakcija prodaje zaključena je 21. decembra 2006. godine.

Krajem 2005. godine Društvo je posjedovalo 3,95% akcija Poštanske štedionice ("Banka") A.D. čija vrijednost procijenjena na EUR 127,040 (napomena 7). Pomenute akcije su 24. jula 2006. godine prodane po tržišnoj cijeni u ukupnom iznosu EUR 1,195,011.

Društvo je na kraju 2005. godine imalo 51% učešća u kapitalu Montecard d.o.o, koje je u cjelosti obezvrjeđeno. U decembru 2006. objavljen je tender za prodaju ovog plasmana. Proces prodaje nije izvršen do dana sastavljanja finansijskih izvještaja. Prilježene ponude će Društvu predstavljati osnov za procjenu i vrednovanje.

Agencija za telekomunikacije i poštansku djelatnost Republike Crne Gore je 30. novembra 2006. godine objavila međunarodni javni tender za dodjeljivanje specijalnih licenci za građenje, posjedovanje i eksploatisanje mobilne javne telekomunikacione mreže i pružanje mobilnih javnih telekomunikacionih servisa.

Naplata potraživanja u iznosu od EUR 300,000 od Vlade Republike Crne Gore koja se tiče Agencije za radio difuziju izvršena je u roku navedenom u ugovoru.

Agencija za telekomunikacije i poštansku djelatnost Republike Crne Gore je 4. januara 2007. godine objavila međunarodni javni tender za dodjeljivanje specijalnih licenci za građenje, posjedovanje i eksploatisanje javne telekomunikacione mreže i pružanje javnih telekomunikacionih servisa kroz fiksni bežični pristup na radio frekvenciji 3400-3600 MHz. Prema tenderu, ponuđač koji dobije posebnu licencu u obavezi je da plati:

- Ponuđeni iznos jednokratne naknade za posebnu licencu;
Minimalna jednokratna naknada za posebnu licencu iznosi EUR 172,500.
- Registracionu taksu koja iznosi EUR 1,000, ukoliko nema registrovanu telekomunikacionu djelatnost kod Agencije;
- Godišnju naknadu koja iznosi 1% ukupnih prihoda ostvarenih u prethodnoj godini od servisa na koje se licenca odnosi.

Podnosilac ponude koji dobije licencu ima obavezu da, shodno zakonskoj regulativi, plati naknade za izdavanje dozvola za radio stanice.

Ishod gore navedenog tendera može dalje da unaprijedi poziciju Društva na Crnogorskom telekomunikacionom tržištu, dok mogući ulaz novih konkurentskih firmi može rezultirati pritiskom na cijene, obim prodaje i prihode Društva, što će imati kontra efekat na njihovo finansijsko stanje i rezultate poslovanja.